ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)
z 24. mája 2007 *

Vo veci T-289/01,

Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH, predtým Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland AG, so sídlom v Kolíne (Nemecko), v zastúpení: W. Deselaers, B. Meyring a E. Wagner, advokáti,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: pôvodne S. Rating, neskôr P. Oliver, H. Gading a M. Schneider, napokon W. Mölls a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorú v konaní podporuje:

Landbell AG für Rückhol-Systeme, so sídlom v Mayence (Nemecko), v zastúpení: A. Rinne a A. Walz, advokáti,

vedľajší účastník konania,

ktorej predmetom je neplatnosť článku 3 rozhodnutia Komisie 2001/837/ES zo 17. septembra 2001 v konaní začatom podľa článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody o EHP (veci COMP/34493 — DSD, COMP/37366 — Hofmann + DSD, COMP/37299 — Edelhoff + DSD, COMP/37291 — Rechmann + DSD, COMP/37288 — ARGE a päť ďalších podnikov + DSD, COMP/37287 — AWG a päť ďalších podnikov + DSD, COMP/37526 — Feldhaus + DSD, COMP/37254 — Nehlsen + DSD, COMP/37252 — Schönmakers + DSD, COMP/37250 — Altvater + DSD, COMP/37246 — DASS + DSD, COMP/37245 — Scheele + DSD, COMP/37244 — SAK + DSD, COMP/37243 — Fischer + DSD, COMP/37242 — Trienekens + DSD, COMP/37267 — Interseroh + DSD) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 319, s. 1) alebo subsidiárne neplatnosť rozhodnutia v celom rozsahu a neplatnosť povinnosti žalobcu uvedenej v odôvodnení č. 72 tohto rozhodnutia,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (prvá komora),

v zložení: predseda komory R. García-Valdecasas, sudcovia J. D. Cooke a I. Labucka,

tajomník: K. Andová, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaniach 11. a 12. júla 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

A — *Dekrét o predchádzaní vzniku odpadov z obalov*

1 Nemecká vláda prijala 12. júna 1991 Verordnung über die Vermeidung von Verpackungsabfällen [dekrét o predchádzaní vzniku odpadov z obalov (BGBl. 1991 I, s. 1234)], ktorého zmenené znenie – uplatniteľné v tejto veci – nadobudlo účinnosť 28. augusta 1998 (ďalej len „dekrét" alebo „dekrét o obaloch"). Predmetom tohto dekrétu je predchádzanie a znižovanie dopadu odpadov z obalov na životné prostredie. Na tento účel núti výrobcov a predajcov odoberať a zhodnocovať použité predajné obaly mimo verejného systému zneškodňovania odpadov.

2 Podľa § 3 ods. 1 dekrétu predajné obaly (ďalej len „obaly") sú obaly, ktoré obaľujú v mieste predaja tovar určený pre konečného spotrebiteľa. Ide tiež o obaly používané obchodníkmi, reštauráciami a ďalšími poskytovateľmi služieb na to, aby umožnili alebo uľahčili odovzdanie výrobkov konečnému spotrebiteľovi (obaly v službách), ako aj riad a príbory na jedno použitie.

3 § 3 ods. 7 dekrétu definuje výrobcu ako každú osobu, ktorá vyrába obaly, obalové materiály alebo výrobky umožňujúce priamo vyrobiť obaly, ako aj každú osobu, ktorá uvádza obaly na nemecké územie. Pokiaľ ide o predajcu, § 3 ods. 8 dekrétu uvádza, že ide o každú osobu, ktorá uvádza na trh obaly, obalové materiály alebo tovary umožňujúce priamo vyrobiť obaly alebo aj tovary v obaloch na ktorejkoľvek úrovni distribučného kanála. Spoločnosti zaoberajúce sa predajom na dobierku tiež predstavujú predajcov v zmysle dekrétu. Nakoniec je konečný spotrebiteľ definovaný hlavne v § 3 ods. 10 dekrétu ako každá osoba, ktorá tovar ďalej nepredáva vo forme, v ktorej jej bol dodaný.

4 Výrobcovia a predajcovia obalov môžu povinnosť odoberať a zhodnocovať, ktorú im ukladá dekrét, splniť dvoma spôsobmi.

5 Na jednej strane podľa § 6 ods. 1 a 2 dekrétu výrobcovia a predajcovia musia bezplatne prevziať obaly použité konečnými spotrebiteľmi v mieste predaja alebo v jeho bezprostrednej blízkosti a predložiť ich na zhodnotenie (ďalej len „individuálny systém"). Povinnosť odobratia predajcu sa obmedzuje na typy, formy a veľkosť obalov, ako aj obalené výrobky, ktoré tvoria časť jeho sortimentu. Pre predajcov, ktorých predajný priestor je menší ako 200 m^2, sa povinnosť odobratia obmedzuje na obaly výrobkov označené ochrannými známkami predávanými predajcom (§ 6 ods. 1 štvrtá a piata veta dekrétu). Podľa § 6 ods. 1 tretej vety dekrétu musí v rámci individuálneho systému predajca upozorniť konečného spotrebiteľa na možnosť vrátiť obal „jasne rozpoznateľnými a čitateľnými tabuľami".

6 Na druhej strane podľa § 6 ods. 3 prvej vety dekrétu výrobcovia a predajcovia môžu pristúpiť k systému, ktorý zabezpečuje pravidelný zber použitých predajných obalov

v celej zóne klientely predajcu od konečného spotrebiteľa alebo v blízkosti jeho bydliska, aby ich bolo možné predložiť na zhodnotenie (ďalej len „hromadný systém"). Výrobcovia a predajcovia zapojení do hromadného systému sú oslobodení od svojich záväzkov odobratia a zhodnotenia pre všetky obaly pokryté týmto systémom. Podľa bodu 4 ods. 2 druhej vety prílohy I §6 dekrétu výrobcovia a predajcovia musia oboznámiť so svojou účasťou na hromadnom systéme „označením nálepkami alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom". Môžu tak urobiť zmienkou o ich účasti na obaloch alebo použiť iné opatrenia, ako napríklad informovanie klientely o mieste predaja alebo poznámka pripojená k obalu.

7 Podľa § 6 ods. 3 jedenástej vety dekrétu hromadné systémy musia byť schválené príslušnými orgánmi dotknutých spolkových krajín. Na to, aby boli schválené, musia mať tieto systémy úroveň pokrytia, ktorá sa vzťahuje prinajmenšom na územie spolkovej krajiny, vykonávať pravidelné zbery v blízkosti bydliska spotrebiteľov a podpísať dohody s orgánmi územných samosprávnych celkov poverenými správou odpadov. Každý podnik, ktorý spĺňa tieto podmienky v spolkovej krajine, v ňom môže uskutočňovať schválený hromadný systém.

8 Od 1. januára 2000 podliehajú individuálne systémy a hromadné systémy dodržiavaniu rovnakých mier zhodnotenia. Tieto miery, ktoré sú uvedené v prílohe I dekrétu, závisia od látky, ktorá tvorí obal. Dodržiavanie povinností odobratia a zhodnotenia je v prípade individuálneho systému zabezpečené potvrdeniami vydanými nezávislými znalcami a v prípade hromadného systému poskytnutím preskúmateľných údajov o množstvách odobratých a zhodnotených obalov.

9 Okrem toho § 6 ods. 1 deviata veta dekrétu uvádza, že ak predajca nesplní svoju povinnosť odobratia a zhodnotenia prostredníctvom individuálneho systému, musí tak urobiť prostredníctvom hromadného systému.

10 V tejto súvislosti vo svojich pripomienkach z 24. mája 2000 doručených Komisii v rámci správneho konania (ďalej len „pripomienky nemeckých orgánov") nemecké orgány uviedli, že dekrét o obaloch umožňoval predajcovi spojiť odobratie v blízkosti obchodu v rámci individuálneho systému so zberom v blízkosti konečného spotrebiteľa v rámci hromadného systému s účasťou na hromadnom systéme iba pre časť obalov, ktoré uviedol na trh.

11 V pripomienkach nemeckých orgánov bolo tiež uvedené, že ak sa predajca rozhodol zúčastniť na hromadnom systéme pre súhrn obalov, ktoré uvádzal na trh, nepodliehal viac povinnostiam uvedeným v § 6 ods. 1 a 2, čo znamená, že riešenie individuálneho zneškodnenia *a posteriori* nebolo možné. Naopak, ak sa predajca výslovne rozhodol zúčastniť na individuálnom systéme, neskoršia účasť na hromadnom systéme bola možná, ak sa miera zhodnotenia nedosiahla v rámci individuálneho zneškodnenia.

B — *Hromadný systém Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH, zmluva o užívaní loga a zmluva o poskytnutí služieb*

12 Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH (ďalej len „žalobca" alebo „DSD") je od roku 1991 jedinou spoločnosťou, ktorá prevádzkuje hromadný systém na celom území Nemecka (ďalej len „systém DSD"). Na tento účel bol DSD schválený v roku 1993 príslušnými orgánmi všetkých spolkových krajín.

13 Výrobcovia a predajcovia musia na pristúpenie k systému DSD podpísať s DSD zmluvu, ktorá ich oprávňuje na užívanie loga Der Grüne Punkt, ktoré zodpovedá kolektívnej ochrannej známke Der Grüne Punkt a ktorej majiteľom je DSD.

Dotknutí výrobcovia a predajcovia platia DSD ako protihodnotu poplatok. Zmluva o užívaní loga je predmetom rozhodnutia Komisie 2001/463/ES z 20. apríla 2001 týkajúceho sa konania podľa článku 82 ES (Vec COMP D3/34493 — DSD) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 166, s. 1). Toto rozhodnutie je predmetom žaloby o neplatnosť podanej žalobcom vo veci T-151/01, DSD/Komisia.

14 V rámci systému DSD žalobca sám nezbiera a nezhodnocuje použité obaly, ale prenecháva túto službu podnikom vykonávajúcim zber. Vzťahy medzi DSD a týmito podnikmi sa spravujú typovou zmluvou, niekoľkokrát zmenenou a doplnenou, ktorej predmetom je vznik a využívanie systému smerujúceho k zberu a triedeniu obalov (ďalej len „zmluva o poskytnutí služieb"). Keď sú tieto materiály vytriedené, prevážajú sa do centra pre recykláciu, aby boli zhodnotené.

Skutkové okolnosti

15 DSD doručil 2. septembra 1992 Komisii okrem svojich stanov určitý počet zmlúv, medzi ktorými bola aj zmluva o poskytnutí služieb – jediná zmluva, ktorá sa týka predmetnej veci – na účely získania negatívneho atestu prípadne rozhodnutia o udelení výnimky.

16 Komisia uverejnila 27. marca 1997 v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* (Ú. v. ES C 100, s. 4) oznámenie podľa článku 19 ods. 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, prvého vykonávacieho nariadenia k článkom [81 ES] a [82 ES] [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204), v ktorom oznámila svoj úmysel vysloviť súhlas s doručenými zmluvami.

17 Komisia v tomto oznámení predovšetkým uviedla, že DSD prevzal vo vzťahu k nej sériu záväzkov, medzi inými aj záväzok nenútiť podniky vykonávajúce zber pracovať výlučne pre DSD a záväzok nenútiť tieto podniky používať kontajnery alebo iné zariadenia na zber výlučne na účely vykonania zmluvy o poskytnutí služieb. DSD napriek tomu upresnil, že tento druhý záväzok sa neuplatňoval vtedy, ak bolo užívanie kontajnerov a zariadení na zber tretími osobami nezlučiteľné s „výnimkou udelenou orgánmi", ak dekrét o obaloch alebo iné predpisy stanovovali inak, alebo ak bolo toto užívanie neprijateľné z iných dôvodov, spojených napríklad s užívaním nebezpečných látok. DSD tiež uviedol, že používanie kontajnerov tretími osobami a iných zariadení na zber možno vziať do úvahy pri výpočte odmeny podnikov vykonávajúcich zber (odôvodnenia č. 66 a 67 oznámenia v úradnom vestníku, odôvodnenia č. 71 a 134 napadnutého rozhodnutia).

18 Po uverejnení tohto oznámenia v úradnom vestníku dostala Komisia pripomienky dotknutých tretích osôb, ktoré sa týkali rôznych aspektov uplatňovania zmluvy o poskytnutí služieb. Tieto tretie osoby poukázali na to, že DSD im v praxi v rozpore s už citovanými záväzkami neumožňoval voľný prístup k zariadeniam na zber používaným zmluvnými partnermi DSD (odôvodnenia č. 76 a 77 napadnutého rozhodnutia). V napadnutom rozhodnutí Komisia uvádza, že DSD žiadal, aby jej konkurenti mali právo používať tieto zariadenia iba s jeho súhlasom. Táto požiadavka bola uvedená medzi dôvodmi sťažnosti podanej Vereinigung für Wertstoffrecycling (ďalej len „VfW") podľa článku 82 ES a bola tiež predmetom sporu pred Landgericht Kolín (Krajinský súd v Kolíne, Nemecko) (odôvodnenia č. 57 a 136 napadnutého rozhodnutia).

19 V tejto veci DSD zamýšľal podať žalobu na základe nemeckého zákona o nekalej súťaži proti individuálnemu systému, VfW, ktorý sa snažil bezplatne užívať zariadenia na zber používané systémom DSD v niektorých nemeckých nemocniciach. V tejto veci bol vydaný rozsudok Landgericht Kolín z 18. marca 1997, v ktorom DSD uspel v tom zmysle, že nemecký súd vyhlásil za nezákonné spoločné

bezplatné používanie zariadení na zber vyplývajúce zo systému DSD. V tomto rozsudku Landgericht Kolín tiež uviedol, že vzhľadom na okolnosti prípadu môže byť primeraná náhrada za takéto spoločné používanie dosiahnutá iba vtedy, ak VfW bude platiť priamo DSD určitý druh poplatku z dôvodu spoločného používania týchto zariadení na zber.

20 V tomto kontexte Komisia oznámila DSD listom z 21. augusta 1997, že na konanie spočívajúce v bránení tretím osobám používať zariadenia na zber svojich zmluvných partnerov sa môže vzťahovať článok 82 ES a zdôraznila význam, aký môže mať toto konanie vzhľadom na konanie o udelení výnimky, keďže podľa štvrtej podmienky uvedenej v článku 81 ods. 3 ES dohoda oznámená na účely výnimky neumožňuje vylúčenie hospodárskej súťaže vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov.

21 Po tomto zaujatí stanoviska Komisie DSD prijal tento záväzok na účely odstránenia pochybností vyjadrených touto inštitúciou v jej liste z 21. augusta 1997: (odôvodnenia č. 58, 72 a 137 napadnutého rozhodnutia)

„[DSD] je pripravený upustiť od podania voči VfW, ako aj v podobných prípadoch, žaloby o ukončenie typu tých, ktoré sú uvedené v rozsudku [Landgericht Kolín] z 18. marca 1997. Vykonanie práv na informovanie a práv na náhradu zostáva zachované vo vzťahu k podnikom vykonávajúcim zber zmluvne viazaným s [DSD].“

Napadnuté rozhodnutie

22 Komisia prijala dňa 17. septembra 2001 rozhodnutie 2001/837/ES o konaní začatom podľa článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP (Veci COMP/34493 — DSD,

COMP/37366 — Hofmann + DSD, COMP/37299 — Edelhoff + DSD, COMP/37291 — Rechmann + DSD, COMP/37288 — ARGE a päť ďalších podnikov + DSD, COMP/37287 — AWG a päť ďalších podnikov + DSD, COMP/37526 — Feldhaus + DSD, COMP/37254 — Nehlsen + DSD, COMP/37252 — Schönmakers + DSD, COMP/37250 — Altvater + DSD, COMP/37246 — DASS + DSD, COMP/37245 — Scheele + DSD, COMP/37244 — SAK + DSD, COMP/37243 — Fischer + DSD, COMP/37242 — Trienekens + DSD, COMP/37267 — Interseroh + DSD) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 319, s. 1, „napadnuté rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie“).

23 Posúdenie vykonané Komisiou v napadnutom rozhodnutí vychádza zo žiadosti DSD na získanie negatívneho atestu alebo prípadne rozhodnutia o udelení výnimky týkajúcej sa zmluvy o poskytnutí služieb.

A — *O zmluvnom vzťahu medzi DSD a podnikmi vykonávajúcimi zber*

24 DSD sám nezbiera obaly, ale obracia sa na podniky vykonávajúce zber, s ktorými uzatvára zmluvu o poskytnutí služieb. Podľa § 1 typovej zmluvy DSD zveruje každému podniku vykonávajúcemu zber výlučnú úlohu zbierať a triediť obaly v zóne určenej v súlade s hromadným systémom, a to na obdobie okolo pätnásť rokov (ďalej len „doložka o výlučnosti v prospech podniku vykonávajúceho zber“ alebo „doložka o výlučnosti“). (odôvodnenia č. 31, 44 a 52 napadnutého rozhodnutia)

25 Tento zber sa uskutočňuje v kontajneroch umiestnených v blízkosti bydliska dotknutých spotrebiteľov alebo odnesením či vyprázdnením plastických vrecúšok alebo nádob distribuovaných spotrebiteľom prostredníctvom podniku vykonávajúceho zber. Tento podnik je vlastníkom kontajnerov a obalov, ktoré tam boli

umiestnené alebo ktoré zozbieral. Triedenie zozbieraných materiálov patrí do pôsobnosti podnikov vykonávajúcich zber a vykonáva sa vo všeobecnosti v centre špecializovaného triedenia. Každý podnik vykonávajúci zber je odmeňovaný DSD podľa váhy každého typu materiálov, nákladov na spracovanie triedených odpadov a miery úspešnosti zberu (odôvodnenia č. 32, 45 a 51 napadnutého rozhodnutia).

26 Okrem toho napadnuté rozhodnutie súčasne uvádza, že podniky vykonávajúce zber vo všeobecnosti odnášajú tiež tlač (denníky a časopisy) spoločne s papierovými a kartónovými obalmi. Keďže táto tlač, ktorá predstavuje okolo 75 % tohto typu materiálu, nepatrí medzi úlohy, ktoré plní DSD, ich zber DSD neodmeňuje (odôvodnenie č. 32 napadnutého rozhodnutia).

B — *Posúdenie týkajúce sa článku 81 ods. 1 ES*

27 V rámci tohto posúdenia napadnuté rozhodnutie uvádza dva aspekty zmluvy o poskytnutí služieb.

1. *O doložke výlučnosti v prospech podniku vykonávajúceho zber*

28 Napadnuté rozhodnutie v prvom rade uvádza, že doložka o výlučnosti v prospech podniku vykonávajúceho zber zahrnutá do všetkých zmlúv o poskytnutí služieb uzavretých medzi DSD a jej zmluvnými partnermi má za cieľ zabrániť ostatným podnikom vykonávajúcim zber ponúkať svoje služby DSD (odôvodnenia č. 122 až 124 napadnutého rozhodnutia).

29 Na analýzu tejto doložky vo vzťahu k článku 81 ods. 1 ES Komisia skúma predovšetkým situáciu dopytu na nemeckom trhu zberu a triedenia obalov od spotrebiteľov (ďalej len „trh zberu od spotrebiteľov"). Napadnuté rozhodnutie v tejto súvislosti uvádza, že DSD spracúva približne 70 % obalov, ktoré môžu byť zozbierané v Nemecku a prinajmenšom 80 % dopytu na trhu zberu od spotrebiteľov. Váha DSD je preto určujúca tak na vnútroštátnej úrovni, kde predstavuje jediný dostupný hromadný systém, ako aj na úrovni 500 území pokrytých zmluvami o poskytnutí služieb (odôvodnenia č. 126 a 127 napadnutého rozhodnutia).

30 Pokiaľ ide o ponuku, napadnuté rozhodnutie tiež zdôrazňuje, že služby týkajúce sa zberu ponúka veľký počet účastníkov. Rozhodnutie tiež uvádza, že „v súčasnosti je dosť nepravdepodobné, najmä z dôvodov hospodárnosti miesta a logistiky, že sa k tomuto systému, ktorý už uskutočňuje DSD, pridá iný systém zberu od súkromných spotrebiteľov". Naopak rozhodnutie uvádza, že „je oveľa realistickejšie domnievať sa, že potenciálne konkurenčný hromadný systém a/alebo individuálny systém budú spolupracovať s podnikmi, ktoré už dnes zabezpečujú služby týkajúce sa zberu pre DSD v rámci zmluvy o poskytnutí služieb, pretože infraštruktúra zavedeného zberu v blízkosti domácností predstavuje znaky zložitej časti". Podľa Komisie iba v niektorých miestach zberu porovnateľných s domácnosťami, ako sú nemocnice a jedálne, s výhradou dodržiavania niektorých podmienok v oblasti logistiky a obalov, môžu iné podniky vykonávajúce zber ako zmluvní partneri DSD zamýšľať o umiestnení kontajnerov na zber pridávajúcich sa k tým kontajnerom, ktoré už používa systém DSD. Rozhodnutie napriek tomu uvádza, že tieto možnosti sú relatívne bezvýznamné z pohľadu hospodárskeho plánu a že je preto málo pravdepodobné, že počas trvania zmluvy budú mať vylúčené podniky vykonávajúce zber významné možnosti ponúknuť svoje služby na každom zmluvnom území uvedenom v zmluve o poskytnutí služieb DSD (odôvodnenia č. 127 a 128 napadnutého rozhodnutia).

31 Okrem toho rozhodnutie uvádza, že trvanie doložky o výlučnosti zohráva rozhodujúcu úlohu pri posúdení jej účinkov na hospodársku súťaž, keďže čím je

toto trvanie dlhšie, tým viac má táto doložka za následok dlhodobé pozbavenie podnikov vykonávajúcich zber, ktoré nie sú zmluvnými partnermi DSD, možnosti predložiť ponuku na uspokojenie požiadavky najvýznamnejšieho nemeckého hromadného systému (odôvodnenia č. 129 a 130 napadnutého rozhodnutia).

32 Komisia podľa tejto analýzy konštatuje, že prístup podnikov vykonávajúcich zber na trh zberu od spotrebiteľov je citeľne dotknutý, čo významne prispieva k uzavretiu trhov v podstatnej časti spoločného trhu. V dôsledku toho doložka o výlučnosti v prospech podniku vykonávajúceho zber predstavuje obmedzenie hospodárskej súťaže vzhľadom na článok 81 ods. 1 ES (odôvodnenie č. 132 napadnutého rozhodnutia). DSD, ktorému boli v tomto bode položené otázky na pojednávaní, uviedol, že nepopiera túto analýzu.

2. *O prístupe k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber*

33 V druhom rade sa napadnuté rozhodnutie zaoberá tým, do akej miery môže mať konkurent DSD prístup k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber. V tejto súvislosti Komisia uvádza, že z jej pohľadu ide o obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES, „ak zmluva o poskytnutí služieb zbavuje konkurentov DSD prístupu k infraštruktúre zberu“ (odôvodnenie č. 133 napadnutého rozhodnutia).

34 Na posilnenie tohto tvrdenia rozhodnutie na jednej strane poukazuje na skutočnosť, že zariadenia podnikov vykonávajúcich zber požívajú „osobitný konkurenčný význam z dôvodu zložitej časti, ktorú predstavuje infraštruktúra zberu umiestnená v blízkosti domácností“. Rozhodnutie tak uvádza, že tento typ zberu sa vo všeobecnosti vykonáva priamo od všetkých spotrebiteľov územnosprávnej jednotky

(systémy zberu) s výnimkou systémov dobrovoľného prínosu (zberne odpadov), ktoré existujú iba na určitých miestach. Rozhodnutie tiež uvádza, že z logistických dôvodov sa môže zber od domácností všeobecne uskutočniť za podmienok optimálnych nákladov iba obmedzeným počtom podnikov vykonávajúcich zber. Navyše rozhodnutie zdôrazňuje, že z dôvodu obmedzenia miest, ako aj pevne ustálených zvykov u súkromných spotrebiteľov v oblasti zberu môže byť iba jedna zberná nádoba na jeden typ materiálu (ako sklo, papier alebo ľahké obaly) daná k dispozícii v mieste uloženia. Tieto okolnosti predstavujú podstatný dôvod, pre ktorý sa zvyčajne iba jeden podnik zaoberá naraz zberom odpadov z domácností a recyklovateľných materiálov (odôvodnenie č. 133 napadnutého rozhodnutia v spojení s odôvodneniami č. 92 a 93 toho istého rozhodnutia). Rozhodnutie na druhej strane pripomína, že obavy konkurencie boli vyjadrené v dôsledku uverejnenia oznámenia v úradnom vestníku. Komisia tu odkazuje na skutočnosť, že pri tejto príležitosti viaceré dotknuté tretie strany uviedli, že v rozpore s prvou sériou záväzkov prevzatých DSD (pozri bod 17) tento podnik neumožňoval tretím osobám voľný prístup k zariadeniam na zber jeho zmluvných partnerov vyžadovaním svojho súhlasu na spoločné používanie týchto zariadení (odôvodnenie č. 133 napadnutého rozhodnutia v spojení s odôvodneniami č. 76 a 77 toho istého rozhodnutia).

35 Napadnuté rozhodnutie v tomto kontexte pripomína, že DSD najprv žiadal, aby tretie osoby mohli používať spoločne zariadenia na zber jeho zmluvných partnerov iba s jeho súhlasom. Rozhodnutie napriek tomu upresňuje, že po zaslaní listu Komisie z 21. augusta 1997, ktorý oznámil DSD, že na takéto konanie sa môže vzťahovať článok 82 ES, DSD upustil od potreby získania jeho súhlasu na to, aby tretie osoby mohli používať zariadenia na zber zmluvných partnerov DSD (pozri body 20 a 21). Rozhodnutie tiež vysvetľuje, že „rovnako problematickým je konanie DSD, ktorým núti priamo tretie osoby zaplatiť poplatok za toto užívanie a/alebo vyžaduje nevyhnutnosť svojho vyjadrenia sa pri uzatváraní zmlúv medzi podnikmi vykonávajúcimi zber a tretími osobami, poplatok za spoločné používanie kontajnerov na zber". Rozhodnutie tiež zdôrazňuje, že v prípade spoločného

používania zariadení jeho zmluvných partnerov zostáva DSD právo dohodnúť zníženie poplatku hradeného týmto podnikom a môže tiež dbať na to, že žiadna služba poskytnutá v prospech tretích osôb mu nebude účtovaná (odôvodnenia č. 136 až 138 napadnutého rozhodnutia).

36 S prihliadnutím na tieto povinnosti a upresnenia sa Komisia domnieva, že zmluva o poskytnutí služieb neobsahuje žiadnu doložku o výlučnosti v prospech DSD a že podniky vykonávajúce zber môžu ponúkať svoje služby konkurentom DSD. Rozhodnutie tak zdôrazňuje, že „zmluva o poskytnutí služieb nespôsobuje vylúčenie konkurentov DSD z prístupu k infraštruktúre na zber, keďže tu neexistuje obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES“ (odôvodnenia č. 134 a 139 napadnutého rozhodnutia).

C — *Posúdenie týkajúce sa článku 81 ods. 3 ES*

37 Na účely vyhlásenia ustanovení článku 81 ods. 1 ES za neuplatniteľné na zmluvu o poskytnutí služieb rozoberá napadnuté rozhodnutie doložku o výlučnosti v prospech podniku vykonávajúceho zber vzhľadom na podmienky uvedené v článku 81 ods. 3 ES.

38 V tomto rámci napadnuté rozhodnutie uvádza, že táto doložka prispieva k zlepšeniu výroby a k postupu technického alebo hospodárskeho pokroku, pretože umožňuje uspokojiť environmentálne ciele (odôvodnenia č. 142 až 146 napadnutého rozhodnutia), vyhradzujúc spotrebiteľom spravodlivú časť zisku, ktorý z neho vyplýva (odôvodnenia č. 147 až 149 napadnutého rozhodnutia).

39 Rovnako, pokiaľ ide o nevyhnutnú povahu vzťahu výlučnosti upraveného v zmluve o poskytnutí služieb napadnuté rozhodnutie zdôrazňuje, že uvedenie systému DSD vyžaduje značné investície zo strany podnikov vykonávajúcich zber, ktoré musia mať možnosť získať od DSD určité záruky, čo sa týka trvania zmluvy, aby bolo možné znížiť a zúročiť tieto investície. Po preskúmaní Komisia napriek tomu považuje za nevyhnutné obmedziť pôvodne predpokladané trvanie vzťahu výlučnosti stanovením jej ukončenia na 31. december 2003 (odôvodnenia č. 150 až 157 napadnutého rozhodnutia).

40 V poslednom rade napadnuté rozhodnutie skúma otázku, či doložka o výlučnosti nie je spôsobilá obmedziť hospodársku súťaž na trhu zberu od spotrebiteľa. V tejto súvislosti Komisia na úvod uvádza, že podniky vykonávajúce zber, ktoré nepatria do systému DSD, vždy nájdu ponuky v oblasti individuálnych systémov. Tieto sú v každom prípade možné na okraji trhu zberu od spotrebiteľa pre niektoré kombinácie obalov a miest uloženia (odôvodnenie č. 159 napadnutého rozhodnutia).

41 Okrem toho Komisia zdôrazňuje, že trh zberu od spotrebiteľa charakterizuje skutočnosť, že je hospodársky výnosné zveriť celé zmluvné územie jedinému podniku vykonávajúcemu zber a že je v mnohých prípadoch skôr menej výnosné vytvoriť viaceré zariadenia na zber určené pre domácnosti z dôvodu územného plánovania, povahy infraštruktúry zberu a pevne ustálených zvykov spotrebiteľov v oblasti zberu. Podľa Komisie zberné nádoby obalov umiestnené v blízkosti tak predstavujú zložitú časť. Považuje za realistické domnievať sa, že hromadné systémy konkurujúce systému DSD a sčasti tiež individuálnym systémom budú často spolupracovať s podnikmi vykonávajúcimi zber, ktoré pracujú pre DSD. Táto analýza umožňuje Komisii pripomenúť nevyhnutnosť spoločného používania zariadení na zber zmluvných partnerov DSD, keďže „voľný prístup a bez prekážok k infraštruktúram zberu zavedeným podnikmi, ktoré podpísali zmluvy o poskytnutí služieb s DSD, predstavuje rozhodujúci faktor tak pre zintenzívnenie hospodárskej súťaže na úrovni dopytu služieb zberu a triedenia [obalov od spotrebiteľov], ako aj pre zintenzívnenie hospodárskej súťaže na vertikálnom dodávateľskom trhu organizácie odobratia a zhodnotenia [obalov od spotrebiteľov]“ (odôvodnenie č. 162 napadnutého rozhodnutia). Rozhodnutie v tomto ohľade pripomína, že zmluva o poskytnutí služieb nezaväzuje podniky vykonávajúce zber

voči DSD výlučným spôsobom a že DSD na seba prevzal viacero záväzkov, medzi inými aj záväzok upustiť od nútenia podnikov vykonávajúcich zber používať zariadenia na zber iba na vykonanie zmluvy o poskytnutí služieb a nepodať žalobu o nekonanie proti tretím osobám v prípade spoločného používania týchto zariadení na zber (odôvodnenia č. 158 až 163 napadnutého rozhodnutia).

D — *Povinnosti uložené Komisiou na účely vydania rozhodnutia o udelení výnimky*

42 Pre zabezpečenie toho, že očakávané účinky na hospodársku súťaž skutočne vzniknú a že podmienky priznania výnimky uvedené v článku 81 ods. 3 ES budú splnené, Komisia považuje za potrebné uložiť vo svojom rozhodnutí o udelení výnimky zmluve o poskytnutí služieb povinnosti v zmysle článku 8 nariadenia č. 17 (odôvodnenie č. 164 napadnutého rozhodnutia).

43 Prvá povinnosť je DSD uložená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „DSD nebude brániť podnikom vykonávajúcim zber uzatvárať s konkurentmi DSD zmluvy oprávňujúce tieto podniky používať ich nádoby a iné zariadenia na zber a triedenie použitých predajných obalov a dodržiavať tieto zmluvy".

44 Druhá povinnosť je definovaná v článku 3 písm. b) rozhodnutia, podľa ktorého „DSD nemôže vyžadovať od podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli s konkurentmi DSD zmluvy o spoločnom používaní nádob a iných zariadení na zber a triedenie použitých predajných obalov, aby mu poskytli dôkaz o množstvách obalov, ktoré neboli vyzbierané v rámci systému DSD".

45 Pre vysvetlenie, prečo musia byť tieto povinnosti uložené napriek záväzku DSD oprávniť jeho konkurentov na používanie zariadení na zber, napadnuté rozhodnutie poukazuje na životnú dôležitosť voľného prístupu k týmto infraštruktúram pre existenciu hospodárskej súťaže a výhrady DSD, čo sa týka uskutočnenia jednej z povinností uvedených v odôvodnení č. 71 (odôvodnenie č. 164 napadnutého rozhodnutia).

E — *Závery*

46 Vzhľadom na záväzky prevzaté DSD, ako aj povinnosti, ktoré ukladá rozhodnutie, dospieva napadnuté rozhodnutie k záveru, že voľný prístup, a bez prekážok k infraštruktúram na zber, je v praxi možný. Podľa rozhodnutia tak hromadné systémy konkurujúce systému DSD, ako aj individuálne systémy zberu disponujú skutočnými možnosťami prístupu na trh zberu od spotrebiteľa. Tieto možnosti tiež dovoľujú stanoviť podmienky nevyhnutné na zintenzívnenie hospodárskej súťaže na dodávateľskom trhu organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov (odôvodnenia č. 176 až 178 napadnutého rozhodnutia).

47 V dôsledku toho napadnuté rozhodnutie uvádza, že doložka o výlučnosti v prospech podnikov vykonávajúcich zber stanovená v zmluve o poskytnutí služieb spĺňa podmienky uplatnenia článku 81 ods. 3 ES (odôvodnenie č. 179 napadnutého rozhodnutia). V článku 2 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že „v súlade s článkom 81 ods. 3 ES..., ustanovenia článku 81 ods. 1 [ES]... sa vyhlasujú za neuplatniteľné na jednotlivé zmluvy o poskytnutí služieb upravujúce vzťah výlučnosti, ak ich trvanie platnosti neprekračuje koniec roka 2003“ a že „výnimka sa uplatňuje od 1. januára 1996 do 31. decembra 2003“.

48 S touto výnimkou sú spojené dve už citované povinnosti (pozri body 43 a 44) objasnené v článku 3 rozhodnutia na účely, v prípade prvej, zabezpečenia prístupu

k infraštruktúram na zber účastníkov zmlúv o poskytnutí služieb a zabránenia akéhokoľvek obmedzenia hospodárskej súťaže na dotknutých trhoch a v prípade druhej, umožnenia konkurentom DSD voľne používať množstvá zozbieraných obalov na ich účet v rámci tohto spoločného používania zariadení na zber. Tieto povinnosti sú nevyhnutné na zabránenie obmedzenia hospodárskej súťaže na dotknutých trhoch a predstavujú vyjadrenie záväzkov poskytnutých DSD, ktoré umožňujú zabezpečiť ich právnu istotu (odôvodnenie č. 182 napadnutého rozhodnutia).

49 V poslednom rade napadnuté rozhodnutie uvádza, že ak sa ukáže, že rozsudok vydaný v poslednom stupni príslušného nemeckého súdu rozhodne, že v rozpore s názorom Komisie používanie tretími osobami zariadení na zber podnikov, ktoré sú účastníkmi zmluvy o poskytnutí služieb, nie je zlučiteľné s dekrétom o obaloch, bude to predstavovať citeľnú zmenu skutočností, z ktorých vychádza predmetné rozhodnutie a Komisia preto opätovne preskúma podmienky uplatnenia článku 81 ods. 3 ES na zmluvu o poskytnutí služieb a prípadne zruší výnimku (odôvodnenie č. 183 napadnutého rozhodnutia).

F — *Výrok*

50 Článok 1 výroku uvádza stanovisko Komisie ku stanovám a tzv. zabezpečovacím zmluvám, ktoré DSD doručil spoločne so zmluvou o poskytnutí služieb:

„Opierajúc sa o súčasnú znalosť spisu a vzhľadom na záväzky prevzaté DSD Komisia konštatuje, že nemá žiadny dôvod podľa článku 81 ods. 1 [ES] a článku 53 ods. 1 Dohody o EHP odporovať stanovám a zabezpečovacím zmluvám."

51 Článok 2 napadnutého rozhodnutia udeľuje výnimku zmluve o poskytnutí služieb:

„Podľa článku 81 ods. 3 [ES] a článku 53 ods. 3 Dohody o EHP ustanovenia článku 81 ods. 1 [ES] a článku 53 ods. 1 Dohody o EHP sa vyhlasujú za neuplatniteľné na jednotlivé zmluvy o poskytnutí služieb upravujúce vzťah výlučnosti, ak ich trvanie platnosti neprekročí koniec roka 2003.

Výnimka sa uplatňuje od 1. januára 1996 do 31. decembra 2003."

52 V článku 3 rozhodnutia Komisia spája už citovanú výnimku s dvoma povinnosťami:

„Výnimka stanovená v článku 2 sa udeľuje spolu s týmito povinnosťami:

a) DSD nebude brániť podnikom vykonávajúcim zber uzatvárať s konkurentmi DSD zmluvy oprávňujúce tieto podniky používať ich nádoby a iné zariadenia na zber a triedenie použitých predajných obalov a dodržiavať tieto zmluvy;

b) DSD nemôže vyžadovať od podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli s konkurentmi DSD zmluvy o spoločnom používaní nádob a iných zariadení na zber a triedenie použitých predajných obalov, aby mu poskytli dôkaz o množstvách obalov, ktoré neboli vyzbierané v rámci systému DSD."

Konanie a návrhy účastníkov konania

53 Žalobca podal do kancelárie Súdu prvého stupňa 27. novembra 2001 žalobu na základe článku 230 štvrtého odseku ES, ktorou navrhuje, aby Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie.

54 Podaním zapísaným do registra kancelárie Súdu prvého stupňa 26. februára 2002 Landbell AG für Rückhol-Systeme (ďalej len „Landbell"), hromadný systém konkurujúci DSD, podal návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie. Tento návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania bol doručený účastníkom konania, ktorí k nemu predložili svoje pripomienky v stanovených lehotách.

55 Uznesením zo 17. júna 2002 Súd prvého stupňa (piata komora) vyhovel návrhu Landbell a ten mohol predložiť svoje pripomienky 9. októbra 2002.

56 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (prvá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania zaslal účastníkom konania sériu otázok pre ústne odpovede na pojednávaní.

57 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 11. a 12. júla 2006.

58 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil článok 3 písm. a) a b) napadnutého rozhodnutia,

— subsidiárne zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu,

— zrušil záväzok DSD uvedený v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

59 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

60 Landbell navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

61 Žalobca uvádza štyri žalobné dôvody na podporu svojej žaloby. Prvý žalobný dôvod vychádza zo skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 81 ods. 3 ES a zásadu proporcionality. Druhý žalobný dôvod spočíva v skutočnosti, že táto povinnosť porušuje článok 86 ods. 2 ES. Tretí žalobný dôvod sa opiera o skutočnosť, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 81 ods. 3 ES a článok 86 ods. 2 ES. Štvrtý žalobný dôvod spojený s návrhom o zrušenie záväzku žalobcu uvedeného v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia vychádza z porušenia základného práva na prístup k spravodlivosti.

A — *O prvom žalobnom dôvode vychádzajúcom zo skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 81 ods. 3 ES a zásadu proporcionality*

62 Žalobca sa domnieva, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia (ďalej len „prvá povinnosť"), podľa ktorej „DSD nebude brániť podnikom vykonávajúcim zber uzatvárať s konkurentmi DSD zmluvy oprávňujúce tieto podniky používať ich nádoby a iné zariadenia na zber a triedenie použitých predajných obalov a dodržiavať tieto zmluvy", porušuje článok 81 ods. 3 ES a zásadu proporcionality. V podstate svoj žalobný dôvod rozdeľuje na tri časti.

63 V prvom rade žalobca tvrdí, že prvá povinnosť nie je objektívne nevyhnutná vzhľadom na článok 81 ods. 3 ES, keďže spoločné používanie zariadení na zber a triedenie (ďalej len „zariadenia na zber") nie je nevyhnutné pre činnosť konkurentov DSD. Žalobca prinajmenšom tvrdí, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je v tomto bode dostatočné.

64 V druhom rade žalobca tvrdí v odpovedi na argumentáciu predloženú vo vyjadrení žalovanej, že údajná hrozba porušenia článku 81 ods. 1 ES alebo článku 82 ES, na ktorú poukazuje Komisia, je špekulatívna a nemôže odôvodniť prvú povinnosť, ktorá – v každom prípade – môže mať ako predmet iba predchádzanie obmedzenia hospodárskej súťaže na trhu, na ktorom je obmedzenie hospodárskej súťaže predbežne konštatované.

65 V treťom rade žalobca uvádza, že prvá povinnosť je neúmerná tvrdiac po prvé, že spoločné používanie zariadení na zber uložené touto povinnosťou je v rozpore s dekrétom o obaloch, po druhé, že prvá povinnosť spôsobuje skreslenie hospodárskej súťaže na jeho škodu, po tretie, že táto povinnosť zasahuje do osobitného predmetu ochrannej známky Der Grüne Punkt a po štvrté, že porušuje jeho základné právo na prístup k spravodlivosti.

66 Pred vysvetlením týchto tvrdení žalobca na úvod uvádza dôvody, pre ktoré je nevyhnutné získať jeho súhlas v prípade spoločného použitia zariadení na zber.

67 Pred posúdením už citovaných troch častí prvého žalobného dôvodu je potrebné preskúmať tieto dôvody.

1. *O nevyhnutnosti získať súhlas DSD v prípade spoločného použitia zariadení na zber*

a) Tvrdenia účastníkov konania

68 Žalobca tvrdí, že aj keď z právneho hľadiska nie je vlastníkom zariadení na zber dotknutých prvou povinnosťou, musia byť tieto zariadenia napriek tomu považované

za zariadenia patriace DSD, keďže ním boli financované, sú nedielnou súčasťou systému DSD, a sú označené ochrannou známkou Der Grüne Punk. V dôsledku toho akékoľvek spoločné použitie zariadení podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD, vyžaduje súhlas žalobcu.

69 Pre odôvodnenie nevyhnutnosti získať tento súhlas žalobca predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že financoval zariadenia na zber používané systémom DSD. V tomto bode sa žalobca opiera najmä o § 7 ods. 1 zmluvy o poskytnutí služieb, podľa ktorého odmena hradená DSD podniku vykonávajúcemu zber predstavuje protihodnotu všetkých plnení uskutočnených týmto podnikom, pokiaľ ide najmä o poskytnutie zberných nádob, prepravu a triedenie obalov, ako aj poskytnutie odpadov. Žalobca sa odvoláva tiež na rozsudok Landgericht Kolín z 18. marca 1997 uvádzajúci, že konkurent DSD profituje zo systému DSD v prípade spoločného používania zariadení na zber a že takéto používanie je možné iba po „získaní súhlasu [DSD] (prostredníctvom zaplatenia)". Žalobca poukazuje tiež na zásadu dobrej viery uvedenú v § 242 Bürgerliches Gesetzbuch (nemecký Občiansky zákonník, ďalej len „BGB"), ukladajúci zmluvným stranám osobitné povinnosti obozretnosti v prípade zmluvných vzťahov na dlhé obdobie a úzkej hospodárskej spolupráce.

70 Rovnako je nevyhnutné získať súhlas žalobcu v prípade spoločného používania zariadení na zber na to, aby mu bolo umožnené dodržiavať jeho povinnosti podľa dekrétu o obaloch, tak pre to, čo je nevyhnutné na zabezpečenie celkového územného pokrytia, ako aj pre povinnosť dodržiavať miery zhodnotenia a preukázať kvantitatívne toky pre každú spolkovú krajinu [§ 10 druhá veta zmluvy o poskytnutí služieb; body 1.1 a 1.5.1 štvrtej zmluvy pozmeňujúcej zmluvu o poskytnutí služieb a rozsudok Verwaltungsgericht Gießen (Správny súd v Gießene, Nemecko), z 31. januára 2001]. Tento súhlas sa rovnako vyžaduje na ubezpečenie sa, že obaly, ktoré sa zúčastňujú na systéme DSD a ktoré sú označené logom Der Grüne Punkt, sú účinne prinesené spotrebiteľmi do príslušného systému, to znamená do zariadení na zber s týmto logom.

71 Komisia a Landbell zdôrazňujú, že financovanie zariadení na zber je súčasťou samotnej logiky zmluvy o poskytnutí služieb, ktorá určuje žiadané plnenia a odmenu hradenú ako protihodnotu. Navyše žalobca nepoukázal na § 242 BGB počas správneho konania a jeho súčasné stanovisko je v rozpore so stanoviskom, ktoré prijal v tomto rámci. Okrem toho dekrét ukladá povinnosti DSD ako každému inému subjektu v rovnakom postavení a umiestnenie ochrannej známky Der Grüne Punkt na zariadeniach na zber nemá význam pre spotrebiteľa, ktorý si hlavne spája tieto zariadenia s typom materiálu, ktorý sa má zhodnotiť. Landbell rovnako uvádza, že všetky územné celky Spolkovej krajiny Hesensko súhlasili s tým, že ich hromadný systém používa rovnaké zariadenia na zber ako systém DSD.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

72 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že počas správneho konania sa DSD zaviazal voči Komisii nenútiť podniky vykonávajúce zber pracovať výlučne pre systém DSD a nenútiť tieto podniky používať ich vlastné zariadenia na zber výlučne na účely vykonania zmluvy o poskytnutí služieb (pozri bod 17). Rovnako sa DSD tiež zaviazal voči Komisii ustúpiť od podmienenia používania zariadení na zber patriacich zmluvným partnerom DSD tretími osobami jeho súhlasom (pozri bod 21).

73 Tieto záväzky sa týkajú na jednej strane podnikov vykonávajúcich zber, zmluvných partnerov DSD a na druhej strane podnikov, ktoré sa snažia o prístup k zariadeniam na zber patriacim zmluvným partnerom DSD. Zodpovedajú obavám vysvetleným Komisiou v rámci správneho konania, čo sa týka ako prípadného uplatnenia článku 81 ods. 1 ES na zmluvu o poskytnutí služieb, ak by obsahovala doložku o výlučnosti v prospech DSD vo vzťahu k prístupu tretích osôb k zariadeniam na zber (pozri bod

35), tak aj prípadného uplatnenia článku 82 ES, ak by sa ukázalo, že na vôľu DSD podriadiť jeho súhlasu spoločné používanie zariadení na zber sa vzťahuje článok 82 ES (pozri bod 20).

74 Na účely odstránenia týchto obáv DSD navrhol už citované záväzky. Povinnosť uvedená v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia je na tomto mieste osobitne znázornená, pretože bola stanovená na to, aby reagovala na obavu Komisie, pokiaľ ide o pôvodnú žiadosť DSD podriadiť jeho súhlasu spoločné používanie tretími osobami zariadení na zber jej zmluvných partnerov (odôvodnenia č. 57, 58, 136 a 137 napadnutého rozhodnutia). Táto povinnosť mala ubezpečiť Komisiu uvedením, že DSD upustil od podania žalôb o ukončenie typu tej, ktorá je opísaná v rozsudku Landgericht Kolín z 18. marca 1997, ktorú podal DSD na základe nemeckého zákona o nekalej súťaži proti konkurenčnému podniku, ktorý sa snažil o bezplatné užívanie niektorých zariadení na zber systému DSD.

75 Je nutné konštatovať, že Komisia prihliadla na povinnosti navrhnuté DSD na účely posúdenia zmluvy o poskytnutí služieb, ktorú doručil DSD. Je to pravdou ako na úrovni preskúmania prípadného obmedzenia hospodárskej súťaže vzhľadom na článok 81 ods. 1 ES v oblasti prístupu k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber (pozri body 33 až 36, odôvodnenia č. 133 až 140 napadnutého rozhodnutia) tak aj na úrovni analýzy podľa článku 81 ods. 3 ES, čo sa týka posúdenia možnosti zachovať hospodársku súťaž (pozri bod 41, odôvodnenia č. 158 až 163 napadnutého rozhodnutia). Napríklad v rozhodnutí sa Komisia výslovne odvoláva na povinnosti, keď dospieva k záveru, že zmluva o poskytnutí služieb nezaväzuje podniky vykonávajúce zber voči DSD výlučným spôsobom a že podniky vykonávajúce zber môžu teda voľne a bez prekážok ponúkať svoje služby konkurentom DSD (pozri bod 46, odôvodnenie č. 176 napadnutého rozhodnutia).

76 Hoci správne konanie sa skončilo, žalobca jednako pred Súdom prvého stupňa tvrdil, že každé spoločné použitie zariadení na zber jeho zmluvných partnerov vyžaduje jeho súhlas.

77 V prvom rade žalobca tvrdí, že táto nevyhnutnosť vyplýva zo skutočnosti, že sa zúčastnil na financovaní zariadení na zber používaných systémom DSD prostredníctvom odmeny uhradenej na základe zmluvy o poskytnutí služieb. V tomto bode treba pripomenúť, že systém DSD je prvý hromadný systém schválený v celom Nemecku a že jeho váha je tam významná, keďže systém DSD predstavuje okolo 70 % obalov spôsobilých zozbierania v Nemecku a prinajmenšom 80 % dopytu na nemeckom trhu zberu od spotrebiteľov (pozri bod 29). Je teda zrejmé, že DSD je zdroj prvý a hlavný, ak nie jediný, príjmov podnikov vykonávajúcich zber, pokiaľ ide o zber a triedenie obalov.

78 Napriek tomu žalobca nepopiera, že uskutočnenie investícií nevyhnutných na zber a triedenie obalov prislúchalo podnikom vykonávajúcim zber a nie DSD (odôvodnenie č. 151 napadnutého rozhodnutia). Rovnako nepopiera, že zariadenia na triedenie, ktoré doposiaľ neexistovali, vyžadovali významné investície zo strany podnikov vykonávajúcich zber (odôvodnenie č. 53 napadnutého rozhodnutia). Okrem iného to bolo pre umožnenie týmto podnikom znížiť ich investície, ktoré sa ohodnotili na približne desať miliárd nemeckých mariek (DEM) v priebehu trvania zmluvy o poskytnutí služieb, keď Komisia uznala, že doložka o výlučnosti DSD v prospech podnikov vykonávajúcich zber mala významnú dĺžku trvania (pozri bod 39). Jej cieľom je preto zabezpečiť výnosnosť investícií uskutočnených podnikmi vykonávajúcimi zber a nie umožniť DSD vyžadovať právo dohľadu nad využívaním investícií.

79 Navyše preskúmanie zmluvy o poskytnutí služieb umožňuje konštatovať, že DSD neznáša riziká spojené s investíciami nevyhnutnými na uvedenie systému DSD inými

prostriedkami ako už citovanou doložkou o výlučnosti. DSD tak nie je zodpovedný za riziká, ktorým boli vystavené podniky vykonávajúce zber z dôvodu používania systému (§ 5 ods. 1 zmluvy o poskytnutí služieb). Rovnako v prípade odstúpenia od zmluvy o poskytnutí služieb DSD nepreberá na svoj účet investície podniku vykonávajúceho zber ani neuhrádza náhradu škody z tohto dôvodu (§ 9 ods. 3 a 4 zmluvy o poskytnutí služieb). Okrem toho z § 7 ods. 1 zmluvy o poskytnutí služieb vyplýva, že poplatok, ktorý platí DSD svojim zmluvným partnerom, je úmerný váhe vyzbieraného obalu, čo znamená, že ak podnik vykonávajúci zber už nezbiera obaly pre DSD, tento ho neodmeňuje z dôvodu uskutočnených investícií.

80 Okrem toho DSD opomína prihliadnuť na skutočnosť, že v prípade spoločného používania mu Komisia v napadnutom rozhodnutí výslovne priznáva právo dbať na to, aby mu nebola fakturovaná žiadna služba poskytnutá tretím osobám podnikmi vykonávajúcimi zber a oprávňuje ho v dôsledku toho na zníženie odmeny pre zmluvných partnerov DSD (pozri bod 35). Tieto upresnenia umožňujú zabezpečiť DSD, že spoločné používanie sa neuskutoční na jeho vlastné náklady z hľadiska odmeňovania podnikov vykonávajúcich zber. Nemalo by teda dôjsť k „bezplatnému používaniu" zariadení na zber, ako tomu bolo v prípade rozsudku Landgericht Kolín v čase, keď nemecký dekrét o obaloch ešte nebol zmenený a keď DSD nebol schopný znížiť svoje platby podnikom vykonávajúcim zber pomerne podľa spoločného používania zariadení na zber.

81 Nakoniec, pokiaľ ide o tvrdenie vychádzajúce z § 242 BGB, ktorý podľa žalobcu ukladá zmluvným stranám povinnosti osobitnej obozretnosti, a u ktorého je ťažké pochopiť, v čom môžu predstavovať nevyhnutnosť pre DSD poskytnúť jeho súhlas v prípade spoločného používania, Súd prvého stupňa môže len konštatovať, že vzhľadom na to, že toto tvrdenie týkajúce sa nemeckého práva nebolo uplatnené v priebehu správneho konania, nemožno Komisii vytýkať, že naň neprihliadala pri prijímaní napadnutého rozhodnutia.

82 V dôsledku toho skutočnosť, že DSD bol prvý hromadný systém využívajúci podniky vykonávajúce zber a hlavný, ak nie jediný zdroj príjmov týchto podnikov, nemôže stačiť pre určenie práva DSD udeľovať jeho súhlas v prípade spoločného používania.

83 V druhom rade žalobca tvrdí, že jeho súhlas je nevyhnutný v prípade spoločného používania zariadení na zber na to, aby mu umožnil dodržiavať povinnosti vyplývajúce z dekrétu o obaloch a zabezpečiť, že obaly, ktoré vychádzajú zo systému DSD, budú účinne vrátené do tohto systému spotrebiteľom.

84 O tomto bode treba uviesť, že povinnosti vyplývajúce z dekrétu sú DSD uložené tak, ako aj každému inému prevádzkovateľovi hromadného systému. Navyše ustanovenia zmluvy o poskytnutí služieb označené DSD neumožňujú dospieť k záveru o práve DSD podriadiť jeho súhlasu spoločné používanie zariadení na zber jeho zmluvných partnerov. § 10 druhá veta zmluvy o poskytnutí služieb sa tak netýka hypotézy spoločného používania zariadení na zber, ale hypotézy zmeny organizácie systému DSD a toto ustanovenie sa obmedzuje na stanovenie, že rozdielna organizácia tohto systému vyžaduje súhlas zmluvných strán a dotknutej územnosprávnej jednotky. Ako bude objasnené ďalej, spoločné používanie nebráni systému DSD splniť svoje povinnosti podľa dekrétu (pozri body 161 až 170). Rovnako body 1.1 a 1.5.1 štvrtej meniacej a dopĺňajúcej zmluvy sa netýkajú obalov, ktoré jediné sú rozhodujúce v tejto veci, ale „doplnkových materiálov, ktoré nepredstavujú obaly". Okrem toho v rozsudku z 31. januára 2001 Verwaltungsgericht Gießen neskúmal nevyhnutnosť DSD poskytnúť jeho súhlas so spoločným používaním zariadení na zber, ale iba konštatoval, že Lahn-Dill-Kreis (kantón Lahn-Dill) sa musí dohodnúť so žalobcom na zbere a zhodnotení, ktoré uviedli do praxe a ktoré nie sú systémom v súlade v § 6 ods. 3 dekrétu o obaloch.

85 Okrem toho, čo sa týka údajnej nevyhnutnosti chrániť význam ochrannej známky Der Grüne Punkt v štádiu zberu obalov, treba uviesť, že zo spisu vyplýva, že mnohé zariadenia na zber nie sú označené touto ochrannou známkou (pozri bod 189). Navyše spotrebitelia si nádoby na odpad nespájajú s tou známkou, ale s typom obalov (predajné obaly) a najmä s typom materiálu (ľahké materiály, papier/kartón, sklo atď.), ktoré sa majú vrátiť do rôznych typov zariadení na zber. Príklad spoločného zberu tlače (denníky a časopisy) a obalov z papiera a kartónu, na ktorý sa poukázalo v napadnutom rozhodnutí, vysvetľuje možnosť spoločného používania zariadení na zber bez toho, aby bolo nutné prihliadať na prípadné umiestnenie ochrannej známky Der Grüne Punkt na týchto zariadeniach (pozri bod 26).

86 Skutočnosť, že DSD bol prvým hromadným systémom, ktorý zahrnul zariadenia na zber do svojho systému alebo ktorý používal ochrannú známku Der Grüne Punkt pre rozpoznanie jeho systému, nepostačuje na určenie práva udeľovať jeho súhlas v prípade spoločného používania.

87 V každom prípade za predpokladu, že žalobca sa môže dovolávať práva udeľovať súhlas so spoločným používaním tretími osobami zariadení na zber jeho zmluvných partnerov, čo nie je nijako preukázané, ako vyplýva z predchádzajúcich bodov, Súd prvého stupňa môže iba konštatovať, že počas správneho konania žalobca uviedol, že upúšťa od domáhania sa tohto práva. S výhradou osobitného tvrdenia týkajúceho sa záväzku uvedeného v odôvodnení č. 72 rozhodnutia – ktorý bude preskúmaný ďalej (pozri body 218 a nasl.) – totiž žalobca nepopiera platnosť alebo zákonnosť rôznych záväzkov označených v správnom konaní, aby odpovedal na obavy uvedené Komisiou.

88 Tieto povinnosti mali za následok upresnenie obsahu zmluvy o poskytnutí služieb, ktorú zaslal DSD, na účely negatívneho atestu alebo výnimky oznámením Komisii, akým spôsobom DSD zamýšľa konať v budúcnosti. Komisia preto oprávnene

prihliadala na tieto povinnosti v jej posúdení tak, že DSD získal rozhodnutie o udelení výnimky, ktorú žiadal. Komisia tak nemala dôvod prijímať stanovisko vo vzťahu k prípadnej existencii práva DSD podriadiť spoločné používanie zariadení na zber jeho súhlasu, keďže tento podnik vo svojich záväzkoch upustil od svojho bránenia takémuto spoločnému používaniu.

89 Z uvedeného vyplýva, že Komisia správne rozhodla, ak neprihliadala na údajné právo DSD postaviť sa proti spoločnému používaniu z dôvodu záväzkov, ktoré DSD prijal na tento účel, aby reagoval na problémy označené Komisiou. Nie je preto úlohou Súdu prvého stupňa preskúmať zákonnosť tohto rozhodnutia vzhľadom na prvok, od ktorého žalobca upustil.

2. *O prvej časti týkajúcej sa neexistencie nevyhnutnosti spoločného použitia zariadení na zber*

a) Tvrdenia účastníkov konania

90 Analogicky s doktrínou o základných zariadeniach (rozsudky Súdneho dvora zo 6. apríla 1995, RTE a ITP/Komisia, nazývaný „Magill", C-241/91 P a C-242/91 P, Zb. s. I-743, body 53 a 54, a z 26. novembra 1998, Bronner, C-7/97, Zb. s. I-7791, bod 41; rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, European Night Services a i./Komisia, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141), žalobca tvrdí, že spoločné používanie uložené prvou povinnosťou musí byť nevyhnutné na činnosť konkurentov DSD, čomu tak v predmetnej veci nie je.

91 Pokiaľ ide o hromadné systémy, žalobca uvádza, že tieto systémy môžu mať prístup k približne 70 % trhu bez uplatnenia spoločného používania. Žalobca totiž uvádza, že okolo 70 % obalov spracovaných jeho systémom (tie, ktoré sú zo skla, väčšia časť obalov z papiera a kartónu, ľahké obaly na juhu Nemecka) sú zozbierané systémami dobrovoľného prínosu, to znamená prostredníctvom kontajnerov umiestnených v priestoroch na to určených alebo prostredníctvom zberní odpadov. Tieto systémy predstavujú pravidlo a nie „presné" riešenie, ako je to uvedené v rozhodnutí (pozri bod 34). Stačí preto, ak konkurenčné hromadné systémy umiestnia ich vlastné kontajnery, aby nemuseli pristúpiť k spoločnému používaniu. Žalobca poukazuje tiež na príklad „modrých vrecúšok", ktoré používal Landbell v apríli 1998 pre zber niektorých typov obalov v Lahn-Dill-Kreis, pre znázornenie, že systém zberu rozdielny od systému DSD možno bez ťažkostí uviesť do praxe. Navyše z uznesenia Verwaltungsgerichtshof Kassel (Vyšší správny súd v Kassel, Nemecko) z 20. augusta 1999 vyplýva, že konkurenčné hromadné systémy môžu byť prevádzkované „jeden vedľa druhého", čo znamená, že môžu používať svoje vlastné zariadenia na zber.

92 Pokiaľ ide o individuálne systémy, žalobca pripomína, že tieto systémy vo všeobecnosti nemôžu zbierať obaly v zariadeniach na zber umiestnených v blízkosti bydliska spotrebiteľov, ako by to predsa bolo možné z dôvodu prvej povinnosti. Tento zákaz je určujúci pre dodržiavanie mier zhodnotenia stanovených dekrétom. Výnimočne žalobca uznáva, že individuálne systémy môžu zbierať obaly pri bydlisku spotrebiteľa alebo v jeho blízkosti vo výnimočných prípadoch, a to malé živnostnícke, obchodné, priemyselné podniky a podniky predávajúce na dobierku (pozri pripomienky nemeckých orgánov, s. 7). Napriek tomu v týchto dvoch periférnych oblastiach individuálne systémy využívajú už zariadenia na zber, ktoré im patria a spoločné používanie nie je preto potrebné.

93 V poslednom rade žalobca uvádza, že rozhodnutie porušuje článok 253 ES tým, že nevysvetľuje, v čom je spoločné používanie nevyhnutné na činnosť konkurentov DSD. Pokiaľ ide o zariadenia na zber, rozhodnutie musí obsahovať štúdie o štruktúre

trhu a údajných obmedzeniach hospodárskej súťaže na účely určenia nevyhnutnosti spoločného používania. V tejto súvislosti žalobca uvádza, že v odôvodnení č. 160 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa odvoláva na územné plánovanie, povahu infraštruktúry zberu a na pevne ustálené zvyky spotrebiteľov v oblasti zberu (pozri bod 41), sa Komisia neopiera o preukázateľné skutočnosti. Rovnako tvrdenie na rovnakom mieste, že zdvojenie zariadení na zber je „v mnohých prípadoch skôr málo výnosné", nie je dostatočné. Čo sa týka zariadení na zber, žalobca pozoruje, že rozhodnutie neobsahuje žiadne odôvodnenie umožňujúce objasniť nevyhnutnosť ich spoločného používania, ak nejde o všeobecné označenie v odôvodnení č. 182 napadnutého rozhodnutia, že takéto používanie je nevyhnutné na predchádzanie vylúčenia hospodárskej súťaže.

94 Komisia sa domnieva, že odkaz na doktrínu základných zariadení je nevhodný, keďže zariadenia na zber nepatria DSD a tretie osoby musia mať možnosť používať ich bez jeho súhlasu. V predmetnej veci sa treba skôr domnievať, že rozhodnutie priznáva výnimku podľa článku 81 ods. 3 ES na obmedzenie hospodárskej súťaže a spája túto výnimku s povinnosťou určenou na zabezpečenie zachovania hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti rozhodnutie uvádza v odôvodneniach č. 133 až 139 (pozri body 33 až 36) dôvody, pre ktoré je prístup konkurentov DSD k zariadeniam na zber podstatný. Rovnako doložka o výlučnosti zaväzujúca DSD voči podnikom vykonávajúcim zber, skúmaná v odôvodneniach č. 128, 160 a 162 napadnutého rozhodnutia, významne bráni príchodu konkurentov na trh (pozri body 30 a 40). Komisia v podstate tvrdí, že ak by prvá povinnosť nebola uložená, vzťah výlučnosti spájajúci žalobcu a podniky vykonávajúce zber by mohol spôsobiť zabránenie vstupu konkurentov DSD na trh zberu od spotrebiteľov. Na základe toho je napadnuté rozhodnutie v tomto ohľade dostatočne odôvodnené.

95 Čo sa týka kritiky spoločného používania zariadení na zber pre hromadné systémy, Komisia a Landbell zdôrazňujú, že toto používanie je nevyhnutné na umožnenie účinnej hospodárskej súťaže. Landbell okrem iného naznačuje, že systém DSD od

začiatku zdieľal existujúce mestské zariadenia na zber papierových a kartónových obalov a skla.

96 Pokiaľ ide o kritiku týkajúcu sa spoločného používania zariadení na zber pre individuálne systémy, Komisia pripomína, že toto používanie je možné iba tam, kde dochádza k prekrytiu medzi miestami zberu individuálnych systémov a miestami systému DSD podľa vnútroštátneho práva. Komisia preto pozoruje, že prvá povinnosť sa uplatňuje na situácie, v ktorých sú individuálne systémy oprávnené na zber od spotrebiteľov. V rovnakom prípade Komisia uvádza, že spoločné používanie sa zriadi iba vtedy, ak miesta zberu môžu prijať iba jedno zariadenie. Okrem iného Komisia zdôrazňuje, že individuálne systémy budú vyžadovať spoločné používanie, pokiaľ ide o obaly z predaja na dobierku, len ak obrat ich klientov je v tomto bode taký slabý, že by nebolo hospodársky únosné umiestniť kontajnery na zber v „rozumnej vzdialenosti" od miesta usídlenia týchto klientov.

97 Čo sa týka kritiky neexistencie odôvodnenia vo vzťahu k nevyhnutnosti spoločného používania zariadení na triedenie, Komisia zastáva názor, že žalobca neberie do úvahy skutočnosť, že v prípade spoločného používania zariadení na zber je nevyhnutné triediť obaly spoločne.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

98 Odkazom na judikatúru Magill, ktorá sa týka skutkového stavu, v ktorom sa dotknutá osoba môže dovolávať nesporného dispozičného práva k predmetným zariadeniam – o čo v tomto prípade nejde (pozri body 87 až 89) –, žalobca

v podstate tvrdí, že prvá povinnosť sa musí zrušiť v rozsahu, v akom ukladá povinnosť spoločného používania zariadení na zber vrátane zariadení na triedenie bez toho, aby to bolo nevyhnutné na umožnenie činnosti hromadných systémov a individuálnych systémov alebo bez toho, aby to bolo dostatočne odôvodnené vzhľadom na článok 253 ES.

99 Na účely preskúmania tejto argumentácie treba predovšetkým pripomenúť, že v odôvodnení č. 182 napadnutého rozhodnutia Komisia jasne uvádza, že dôvod prvej povinnosti, podľa ktorej DSD nemôže zakázať podnikom vykonávajúcim zber uzavrieť zmluvy s konkurentmi DSD, ktoré ich oprávňujú používať nádoby a iné zariadenia na zber a triedenie, je prejavom vôle „zabrániť obmedzeniu hospodárskej súťaže na dotknutom trhu", konkrétne na jednej strane trhu zberu obalov od spotrebiteľa a na druhej strane dodávateľského trhu organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov (pozri bod 48, odôvodnenie č. 182 napadnutého rozhodnutia, v spojení s bodom 46, odôvodnenie č. 176 napadnutého rozhodnutia, pre identifikáciu dotknutých trhov).

100 Okrem toho, pokiaľ ide o význam pojmov „konkurenti DSD" uvedených v prvej povinnosti, treba rozlišovať situáciu hromadných systémov, ktoré sú nepopierateľnými konkurentmi DSD na dvoch už citovaných trhoch od situácie individuálnych systémov, ktoré len okrajovo zasahujú do týchto trhov, keďže musia v zásade zbierať obaly v mieste predaja alebo v jeho blízkosti a nie od spotrebiteľov (pozri body 5 a 6).

i) O nevyhnutnosti spoločného používania pre konkurenčné hromadné systémy

101 Napadnuté rozhodnutie v podstate uvádza, že rôzne typy zariadení používaných systémom DSD na celom nemeckom území predstavujú zložitú časť, ku ktorej

prístup je nevyhnutný na to, aby iné hromadné systémy mohli konkurovať DSD na trhu zberu obalov od spotrebiteľov a v dôsledku toho aby mohli byť aktívne na dodávateľskom trhu organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov.

102 V dôsledku toho sú zariadenia uvedené v prvej povinnosti presnejšie definované ako „nádoby a iné zariadenia na zber a triedenie obalov" podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD. Tieto zariadenia sú tiež v rozhodnutí označené pod názvom „infraštruktúry zberu" (odôvodnenia č. 162, 164, 171 a 176 napadnutého rozhodnutia) alebo pod všeobecným nadpisom „zariadenia na zber" (odôvodnenia č. 164 a 182 napadnutého rozhodnutia). Podľa rozhodnutia ide o kontajnery umiestnené v blízkosti bydliska spotrebiteľov na mieste určenom na tento účel a o infraštruktúry nevyhnutné na zber plastických vrecúšok alebo vyprázdňovanie nádob distribuovaných spotrebiteľov prostredníctvom podniku vykonávajúceho zber (odôvodnenie č. 32 napadnutého rozhodnutia).

103 Rovnako vzhľadom na to, že triedenie materiálov patrí do pôsobnosti podnikov vykonávajúcich zber, pojem zariadení na zber zahŕňa tiež špecializované centrum, v ktorom sa toto triedenie vo všeobecnosti uskutočňuje. Takéto vysvetlenie uvedené v odôvodnení č. 32 rozhodnutia umožňuje porozumieť, z akého dôvodu sa spoločné používanie zariadení na zber týka tiež zariadení na triedenie. Fáza zberu je totiž iba prvou etapou postupu zhodnotenia obalov, ktorého fáza triedenia predstavuje logické pokračovanie a nevyhnutný dôsledok. Od okamihu, kedy podniky vykonávajúce zber môžu pristúpiť k zberu obalov zo systému DSD a iných hromadných systémov, môžu tieto podniky tiež pristúpiť k triedeniu zozbieraných množstiev na účet rôznych systémov. Tieto údaje sú žalobcovi dobre známe, keďže zmluva o poskytnutí služieb predpokladá ako zber tak aj triedenie obalov. Okrem iného sa Komisia z tohto dôvodu domnieva, že trh zberu obalov od spotrebiteľov

zahŕňa súčasne zber a triedenie týchto obalov, teda dve rôzne aktivity, ktoré vyžadujú rôzne infraštruktúry, ale ktoré predstavujú jednotný trh z dôvodu globálneho dopytu po týchto službách zo strany DSD (odôvodnenie č. 87 napadnutého rozhodnutia).

104 Nemožno preto tvrdiť, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o zahrnutie zariadení na triedenie do všeobecného pojmu zariadení na zber a výhrada predložená žalobcom musí byť v tomto bode odmietnutá.

105 Na účely stanovenia nevyhnutnosti predpokladania spoločného používania zariadení na zber na umožnenie hromadným systémom konkurujúcim DSD pristúpiť a udržať sa na trhoch zberu a organizácie odobratia a zhodnotenia od spotrebiteľov rozoberá rozhodnutie úlohu podnikov vykonávajúcich zber v rámci hromadného systému a vlastných charakteristík zariadení na zber.

106 Čo sa týka podnikov vykonávajúcich zber, rozhodnutie správne uvádza, že je hospodársky výnosné pre hromadný systém zveriť celé zmluvné územie jedinému podniku vykonávajúcemu zber, pretože služby zberu od spotrebiteľov charakterizujú významné sieťové dôsledky a dôsledky pre meradlo ekonomiky (odôvodnenie č. 160 napadnutého rozhodnutia). Uzavretie zmluvy s jediným podnikom vykonávajúcim zber pre určité územie uľahčuje DSD získanie oprávnení a údajov nevyhnutných pre dodržiavanie uplatniteľnej právnej úpravy a umožňuje zber obalov na celom dotknutom území bez nutnosti obrátiť sa na viaceré spoločnosti.

107 Rozhodnutie tiež správne uvádza, že je dosť nepravdepodobné z dôvodov hospodárnosti miesta a logistiky, že sa iný hromadný systém bude obracať na

podniky vykonávajúce zber, ktoré sa nezúčastňujú na systéme DSD, ktorý predstavuje 80 % dopytu na trhu zberu od spotrebiteľa (odôvodnenie č. 128 napadnutého rozhodnutia). Skutočnosť, že 80 % obalov, ktoré môžu byť zozbierané od spotrebiteľov sú predmetom siete podnikov vykonávajúcich zber schválenej územnosprávnymi jednotkami, podstatne sťažuje zavedenie rovnobežnej siete. Z tohto dôvodu sa Komisia domnieva, že zdvojenie siete zavedené podnikmi vykonávajúcimi zber v systéme DSD sa zdá byť dosť nepravdepodobné.

108 Pokiaľ ide o zariadenia na zber ako také, rozhodnutie správne uvádza, že z dôvodov podstatne spojených s územným plánovaním, povahou infraštruktúry zberu, ako aj pevne ustálených zvykov spotrebiteľov v oblasti zberu, sa zdá v mnohých prípadoch skôr málo výnosné mať viaceré zariadenia na zber určené pre spotrebiteľov (odôvodnenie č. 160 napadnutého rozhodnutia). Je to pochopiteľné, keďže zdvojenie zariadení nie je ani v záujme orgánov verejnej moci, ktoré vydávajú potrebné súhlasy a schválenia, ani v záujme spotrebiteľov, ktorých spolupráca sa vyžaduje pre úspech hromadných systémov, pretože títo umiestňujú obaly do zberných vrecúšok, nádob na vyprázdnenie alebo do stálych kontajnerov.

109 Z toho pohľadu žiadať od spotrebiteľov naplniť dva alebo viac vrecúšok na obaly nie vzhľadom na materiál, ale používaný hromadný systém alebo žiadať od neho, aby vo svojom bydlisku uschovával dva alebo viac rôznych nádob na vyprázdnenie podľa používaného systému, je neproduktívne, dokonca tiež nezlučiteľné so spôsobom, akým sa uskutočňuje hospodárska súťaž, ak sa výrobca alebo predajca obalov rozhodne obracať na viaceré hromadné systémy na zabezpečenie ich odobratia a zhodnotenia (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 24. mája 2007, DSD/Komisia, T-151/01, Zb. s. II-1607, body 129 až 139, v ktorom Súd prvého stupňa uvádza obsah vysvetlení predložených na pojednávaní, čo sa týka spôsobu fungovania systémov, ktoré spájajú viaceré hromadné systémy na zabezpečenie zberu

a zhodnotenia obalov). V tomto zmysle treba chápať pojmy „pevne ustálené zvyky spotrebiteľov v oblasti zberu" (odôvodnenia č. 93 a 160 napadnutého rozhodnutia), ktoré sa snažia prispieť k zlepšeniu životného prostredia, ale spôsobom, ktorý im spôsobuje čo najmenej možných starostí.

110 Rovnako znásobenie systémov zberu vrecúšok alebo vyprázdňovania nádob, ako aj znásobenie kontajnerov alebo miest určených na umožnenie spotrebiteľovi zbaviť sa obalov v blízkosti jeho bydliska nie je hospodársky rozumné, keďže miesta dané k dispozícii sú obmedzené (odôvodnenie č. 93 napadnutého rozhodnutia) a rovnaký kontajner môže slúžiť dvom alebo viacerým hromadným systémom podľa vzoru toho, čo sa aktuálne uskutočňuje, pokiaľ ide na jednej strane o obaly z papiera a kartónu, ktoré pochádzajú zo systému DSD a na druhej strane tlač (denníky a časopisy) pochádzajúce od obcí (odôvodnenie č. 32 napadnutého rozhodnutia). Komisia mohla teda prihliadnuť na územné plánovanie a povahu zariadení na zber na účely posúdenia, za akých podmienok bolo možné umožniť prístup hromadných systémov k spotrebiteľom.

111 Tieto sociologické a hospodárske úvahy sú dobre známe pre DSD, ktorý z nich časť použil v priebehu uvedenia svojho systému. DSD sa od počiatku rozhodol používať existujúce mestské zariadenia na zber obalov z papiera, kartónu, ako aj zo skla. Tieto už existujúce zariadenia tak umožnili rýchle a účinné uvedenie systému DSD na účely ľahkého prístupu k spotrebiteľom, ktorí si už zvykli na používanie miest určených na odobratie týchto typov obalov.

112 Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie právne dostatočne vysvetľuje dôvody, pre ktoré zariadenia podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD, predstavujú zložitú časť pre hromadné systémy konkurujúce DSD, medzi ktorými sa v prvom rade nachádza Landbell.

113 Za týchto podmienok by možnosť DSD zabrániť podnikom vykonávajúcim zber uzavrieť a dodržiavať zmluvy s konkurentmi DSD účinne zbavilo týchto konkurentov akejkoľvek skutočnej možnosti vstúpiť a udržať sa na trhu zberu od spotrebiteľov a Komisia môže platne dospieť k záveru, že spoločné používanie je nevyhnutné na to, aby sa vyhlo akémukoľvek obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu.

114 Tento záver nie je spochybnený v tvrdeniach žalobcu kritizujúcich nevyhnutnosť spoločného používania pre hromadné systémy.

115 Skutočnosť, že 70 % váhy obalov zbieraných žalobcom je predmetom zberu prostredníctvom systému dobrovoľného prínosu do kontajnerov alebo zberne odpadov a nie prostredníctvom systému zberu vrecúšok alebo vyprázdňovania nádob, nespochybňuje už citované úvahy, podľa ktorých ako zariadenia na zber používané systémom dobrovoľného prínosu tak aj infraštruktúry zberu používané systémom zberu predstavujú zložitú časť, ku ktorému musia mať hromadné systémy konkurujúce DSD prístup na to, aby prenikli na trh zberu od spotrebiteľov.

116 Rovnako príklad „modrých vrecúšok“, ktoré zaviedol Landbell v Lahn-Dill-Kreis, uvedený žalobcom ako príklad možnosti uviesť autonómny systém zberu, nemôže zovšeobecniť skutočnosť, že tento príklad sa netýkal spolkovej krajiny, ale iba obyčajného kantónu, čo bránilo akémukoľvek schváleniu ako hromadného systému, že v predmetnej veci išlo o pilotný projekt uvedený s podporou miestnych orgánov a že DSD sa domáhala ochrany svojich práv na súde proti tomuto systému. Navyše treba uviesť, že od vydania rozhodnutia sa mohol Landbell účinne vrátiť na trh zberu od spotrebiteľov ako hromadný systém pre spolkovú krajinu Hesensko, kde Landbell používa so súhlasom dotknutých podnikov a dotknutých miestnych orgánov rovnaké zariadenia na zber ako tie, ktoré používa systém DSD.

117 Nakoniec citácia časti rozhodnutia Verwaltungsgerichtshof Kassel z 20. augusta 1999, v ktorej zamýšľa uvedenie hromadných systémov „jeden vedľa druhého", neumožňuje dospieť k záveru, že oddelené zariadenia na zber sa musia používať konkurenčnými hromadnými systémami.

118 Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie právne dostatočne uvádza, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré prislúchajú Komisii vzhľadom na článok 81 ES a povinnosť odôvodnenia, dôvody, pre ktoré spoločné používanie zariadení na zber vrátane zariadení na triedenie podnikov, ktoré uzavreli zmluvu s DSD, je nevyhnutné na umožnenie konkurenčným hromadným systémom preniknúť na trh zberu od spotrebiteľov a v dôsledku toho byť aktívny na dodávateľskom trhu organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov.

119 V dôsledku toho argumentácia žalobcu vychádzajúca z nesprávnosti alebo nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o nevyhnutnosť zabezpečiť spoločné používanie na zachovanie hospodárskej súťaže medzi hromadnými systémami, musí byť odmietnutá.

ii) O údajnej nevyhnutnosti spoločného používania pre individuálne systémy

120 Je potrebné uviesť, že ak je DSD schválený ako hromadný systém vo všetkých nemeckých spolkových krajinách, je zrejmé, že pojem „konkurenti DSD", na ktorý sa odvoláva prvá povinnosť, sa týka v prvom rade všetkých konkurenčných hromadných systémov, to znamená všetkých systémov schválených nemeckými orgánmi na odobratie a zhodnotenie obalov od spotrebiteľov. Napriek tomu vzniká

otázka, či tento pojem zahŕňa tiež individuálne systémy. V tejto súvislosti žalobca tvrdí, že spoločné používanie nie je nevyhnutné pre individuálne systémy, zatiaľ čo Komisia vo svojich vyjadreniach uvádza, že prvá povinnosť sa uplatňuje na individuálne systémy vtedy, ak sú schválené na zber od spotrebiteľov.

121 Súd prvého stupňa sa domnieva, že prvá povinnosť musí byť vykladaná v tom zmysle, že pojem „konkurenti DSD" sa netýka individuálnych systémov, ale iba hromadných systémov, a to z týchto dôvodov.

122 Predovšetkým treba zdôrazniť, že je nesporné, že individuálne systémy musia v zásade zbierať obaly v mieste predaja alebo v jeho blízkosti a nie od spotrebiteľov. Takýto výklad vychádza z dekrétu o obaloch (pozri body 5 a 6). Vychádza tiež z pripomienok nemeckých orgánov, predložených Komisii počas správneho konania, z ktorých vyplýva, že „miery zhodnotenia uložené [v] dekréte mohli byť dosiahnuté iba odobratím obalov v mieste predaja alebo v [jeho] bezprostrednej blízkosti a že prípadný zber uskutočnený v blízkosti obydlí nemohol byť zahrnutý do týchto mier" (pripomienky nemeckých orgánov, s. 3 až 6; odôvodnenie č. 15 napadnutého rozhodnutia). V tomto kontexte nemožno tvrdiť, že individuálne systémy sú v bezprostrednej hospodárskej súťaži so zberom od spotrebiteľov.

123 Ďalej je nutné uviesť, že účastníci konania viac nepopierajú, že odchylne od už citovanej zásady individuálne systémy môžu okrajovo zasiahnuť trh zberu obalov od spotrebiteľov a v dôsledku toho dodávateľský trh organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov. V rámci definície trhu zberu tak Komisia uvádza, že ak by sa malo prijať poňatie nemeckých orgánov (pozri bod 122), „individuálne systémy môžu vstúpiť ako uchádzači na tento trh iba okrajovo, osobitne v sektore miest zberu podobných súkromným domácnostiam alebo v sektore dodávky súkromným spotrebiteľom" (odôvodnenie č. 87 napadnutého

rozhodnutia v spojení s odôvodnením č. 15 uvedeného rozhodnutia, pozri tiež odôvodnenie č. 159 napadnutého rozhodnutia). Komisia rovnako v odpovedi DSD, ktorý tvrdil, že zber od spotrebiteľov nebol možný v rámci individuálnych systémov, uvádza, že „je nesporné, že obaly tovarov dodaných súkromným spotrebiteľom (predaj na dobierku, dodávka prostredníctvom malých obchodníkov) musia byť tiež odobraté individuálnymi systémami v blízkosti miesta pobytu súkromného spotrebiteľa" (odôvodnenie č. 167 napadnutého rozhodnutia).

124 Okrem iného účastníci konania vo svojich vyjadreniach zhodne uznávajú, že možnosti vstupu individuálneho systému na trh zberu od spotrebiteľov sa obmedzujú na dve hypotézy prekrytia definované v dekréte o obaloch. Prvá z týchto hypotéz sa týka spoločností predávajúcich na dobierku, ktoré používajú individuálny systém. Podľa § 6 ods. 1 šiestej vety dekrétu o obaloch totiž v prípade predaja na dobierku „treba zabezpečiť odobratie možnosťami vrátenia na diaľku prijateľného pre konečného spotrebiteľa". To znamená, že pojem odobratia v mieste predaja, ktorý charakterizuje v zásade individuálny systém, sa musí uskutočniť v blízkosti spotrebiteľa. Druhá hypotéza sa týka prípadov, kedy je adresát obalov prispôsobený spotrebiteľovi v dekréte. Z § 3 ods. 10 druhej vety dekrétu tak vyplýva, že „kaviarne, hotely, jedálne, úrady, kasárne, nemocnice, výchovné zariadenia, charitatívne inštitúcie, slobodné povolania, ako aj poľnohospodárske podniky a remeselné podniky s výnimkou tlačiarní a iných podnikov na spracovanie papiera, ktorých odpady môžu byť zneškodnené v obvyklom tempe pre domácnosti prostredníctvom tradičného zberu pre papier, kartón, kartonáž a iné ľahké obaly a kontajner s maximálnym objemom 1 100 litrov na skupinu materiálov", sa považujú za spotrebiteľov.

125 Nakoniec treba uviesť, že na rozdiel od hromadných systémov konkurujúcich DSD, ktorým rozhodnutie uvádza dôvody, pre ktoré podniky vykonávajúce zber ako zmluvní partneri DSD a ich zariadenia na zber predstavujú zložitú časť, Komisia

nevysvetľuje, prečo je nevyhnutné, aby individuálne systémy mali prístup k týmto podnikom a ich zariadeniam na zachovanie hospodárskej súťaže na dotknutých trhoch.

126 Naopak vo svojej analýze podmienky týkajúcej sa zachovania hospodárskej súťaže (pozri bod 40) Komisia uvádza, že „podniky vykonávajúce zber, ktoré nepatria do systému DSD, vždy nájdu ponuky v oblasti individuálnych systémov zberu" bez upresnenia, že „tieto sú v každom prípade možné na okraji trhu [zberu od spotrebiteľov] pre niektoré spojenia obalov a miest odloženia" (odôvodnenie č. 159 napadnutého rozhodnutia s odkazom na odôvodnenie č. 87 uvedeného rozhodnutia). Toto vysvetlenie umožňuje domnievať sa, že Komisia sa nezaoberala, alebo v každom prípade si neuvedomovala povinnosti označené DSD (odôvodnenie č. 163 napadnutého rozhodnutia) možnosťou pre individuálne systémy nájsť podnik vykonávajúci zber na odobratie a zhodnotenie obalov od spotrebiteľov v prípade prekrytia upraveného v dekréte.

127 Takúto analýzu potvrdzuje skutočnosť, že Komisia uvádza v rámci posúdenia citlivého charakteru doložky o výlučnosti v prospech podnikov vykonávajúcich zber na hospodársku súťaž (pozri bod 30), že „jediný prípad, kedy sa zdá predstaviteľné uchýliť sa k iným podnikom vykonávajúcim zber (a teda umiestniť dodatočné kontajnery na zber) sa týka niektorých miest na zber porovnateľných s domácnosťami, nemocnicami alebo jedálňami, napríklad s výhradou dodržiavania niektorých podmienok v oblasti logistiky a obalov" (odôvodnenie č. 128 napadnutého rozhodnutia). To znamená, že v týchto prípadoch sa zdá ako možná spoločná existencia dvoch systémov zberu v rovnakom čase.

128 Na rozdiel od hromadných systémov, ktoré musia zodpovedať prísnym podmienkam v oblasti územného pokrytia, sa totiž individuálne systémy môžu obmedziť na prevzatie obalov tam, kde sú uvádzané na trh. Ak sa teda zdá ťažké z dôvodov uvedených vyššie (pozri body 105 až 113) zdvojiť súhrn zariadení nevyhnutných na

hromadný systém, je ľahšie pre individuálny systém získať iba druhé zariadenie umiestnené na určitom mieste, aby sa mu umožnilo zbierať obaly, ktoré pochádzajú z jeho systému.

129 V dôsledku toho z dôvodu neuvedenia vysvetlení umožňujúcich pochopiť, v čom môže byť spoločné používanie nevyhnutné pre individuálne systémy na „zabránenie akéhokoľvek obmedzenia hospodárskej súťaže na dotknutom trhu", z uvedeného vyplýva, že pojem „konkurent DSD" používaný v prvej povinnosti treba vykladať v tom zmysle, že sa netýka individuálnych systémov, ale iba hromadných systémov konkurujúcich DSD.

130 Takýto výklad pojmu „konkurenti DSD" okrem iného potvrdzuje časť rozhodnutia, kde sa výslovne uvádza, že spoločné používanie zariadení na zber „konkurenčnými systémami" sa netýka individuálnych systémov. Na vyvrátenie tvrdenia uvedeného DSD proti zdieľaniu kontajnerov konkurenčnými systémami totiž Komisia uvádza, že toto tvrdenie sa týka „výlučne otázky, či individuálne systémy môžu zbierať alebo vykupovať obaly odložené v blízkosti obydlí spotrebiteľov a netýka sa teda problému spoločného používania kontajnerov s konkurenčnými systémami" (pozri poznámku pod čiarou 16 pod odôvodnením č. 169 napadnutého rozhodnutia). Táto citácia, ktorá proti sebe stavia individuálne systémy a konkurenčné systémy, jasne vylučuje individuálne systémy zo spoločného používania zariadení na zber, ktoré je vyhradené pre konkurenčné systémy, a to hromadné systémy konkurujúce DSD.

131 V tomto kontexte nie je namieste odpovedať na tvrdenia žalobcu týkajúce sa nezákonnosti napadnutého rozhodnutia, v čom sa prvá povinnosť týka individuálnych systémov.

132 Súd prvého stupňa rovnako nemôže prihliadať na niektoré tvrdenia Komisie v štádiu dupliky, podľa ktorých spoločné používanie môže byť nevyhnutné v prípade slabého obratu, pokiaľ ide o individuálne systémy, ktoré sa zaoberajú obalmi dodanými v rámci predaja na dobierku a v prípade, kedy môže byť umiestnené jediné zariadenie na zber, napríklad v nemocnici, pokiaľ ide o miesta odloženia prispôsobené spotrebiteľom. Tieto tvrdenia totiž nie sú uvedené v napadnutom rozhodnutí (prípad obratu) alebo ho popierajú (prípad nemocnice) a argumentácia predložená Komisiou v priebehu konania nemôže ošetriť nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v tomto bode (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 24. októbra 1996, Nemecko a i./Komisia, C-329/93, C-62/95 a C-63/95, Zb. s. I-5151, body 47 a 48, a Súdu prvého stupňa z 18. januára 2005, Confédération nationale du Crédit mutuel/Komisia, T-93/02, Zb. s. II-143, bod 126).

3. *O druhej časti vychádzajúcej z nemožnosti uložiť povinnosť na účely zabránenia prípadnému porušeniu článku 81 ods. 1 ES a článku 82 ES*

a) Tvrdenia účastníkov konania

133 V odpovedi na argumentáciu predloženú vo vyjadrení (pozri bod 94) žalobca tvrdí, že prípadné porušenie článku 81 ods. 1 ES alebo článku 82 ES uvedené Komisiou je čisto špekulatívne a nemôže odôvodniť prvú povinnosť, ktorej predmetom – v každom prípade – môže byť iba predchádzanie vylúčeniu hospodárskej súťaže na trhu, na ktorom sa konštatovalo obmedzenie hospodárskej súťaže, a to trhu zberu od spotrebiteľov.

134 V prvom rade žalobca pripomína, že jediné obmedzenie hospodárskej súťaže identifikované v rozhodnutí v zmysle článku 81 ods. 1 ES spočíva v doložke o výlučnosti, ktorú uzavrel DSD v prospech podnikov vykonávajúcich zber (pozri body 28 až 32). Toto obmedzenie sa týka trhu zberu od spotrebiteľov a bráni iným podnikom vykonávajúcim zber ponúkať ich služby DSD, čo by malo za následok citeľné obmedzenie hospodárskej súťaže medzi podnikmi vykonávajúcimi zber na zmluvnom území (odôvodnenia č. 123, 124 a 140 napadnutého rozhodnutia). Uvedenému obmedzeniu Komisia napriek tomu udelila výnimku podľa článku 81 ods. 3 ES (pozri body 37 až 41), keďže najmä nebolo spôsobilé vylúčiť hospodársku súťaž na trhu zberu od spotrebiteľov (odôvodnenia č. 158 a 178 napadnutého rozhodnutia). Za týchto podmienok žalobca tvrdí, že prvá povinnosť, ktorej údajným predmetom je umožnenie prístupu konkurentov na dodávateľský trh organizácie zberu od spotrebiteľov (odôvodnenia č. 162 a 177 napadnutého rozhodnutia) nesúvisí s už citovaným obmedzením hospodárskej súťaže, ktorá sa netýka konkurentov DSD na trhu organizácie, ale konkurentov podnikov vykonávajúcich zber ako zmluvných partnerov DSD. Prvá povinnosť nie je teda spôsobilá posilniť hospodársku súťaž na trhu zberu od spotrebiteľov.

135 V druhom rade žalobca vysvetľuje, že Komisia nemôže uložiť povinnosť, aby zabránila údajnej hrozbe obmedzenia hospodárskej súťaže alebo zneužitia na odvodenom trhu, trhu organizácie pri spotrebiteľovi, na ktorom žiadne obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 1 ES nebolo konštatované ani *a fortiori* mu nebola udelená výnimka podľa článku 81 ods. 3 ES. Žalobca o tomto bode pripomína, že Komisia v rozhodnutí jasne uvádza, že zmluva o poskytnutí služieb neobsahuje výlučnosť v prospech DSD v oblasti prístupu k zariadeniam na zber jeho zmluvných partnerov (pozri bod 36). Komisia tiež uvádza, že neexistuje žiadne obmedzenie hospodárskej súťaže na úrovni trhu organizácie (odôvodnenie č. 86 napadnutého rozhodnutia). Žalobca rovnako naznačuje, že žiadny prvok neumožňuje dospieť k záveru, že riskuje uzavretie takéhoto záväzku o výlučnosti s jeho zmluvnými partnermi alebo uloženie tejto výlučnosti jednostranným spôsobom. Za týchto podmienok žalobca tvrdí, že trh, ktorý sa musí vziať do úvahy na uplatnenie článku 81 ods. 3 ES, musí byť zhodný s tým, ktorý sa skúma podľa článku 81 ods. 1 ES. Navyše úplne ako predmet preskúmania článku 81 ods. 3 ES je možnosť uložiť povinnosť podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 17 tiež limitovaná obmedzením hospodárskej súťaže konštatovaným na základe článku 81 ods. 1 ES. Článok 8

nariadenia č. 17 nemôže preto slúžiť ako právny základ pre uloženie povinnosti na účely úpravy údajného problému hospodárskej súťaže.

136 V treťom rade sa žalobca domnieva, že aj keď Komisia mohla uložiť povinnosť v rozhodnutí o udelení výnimky na účely predchádzania obmedzeniu fiktívnej hospodárskej súťaže na odvodenom trhu, nemohla tak urobiť vo forme povinnosti, ktorá predstavuje nezávislý dôvod [článok 15 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 17], ale mala tak urobiť vo forme podmienky slúžiacej na to, aby dohoda mala „výnimku" (rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. októbra 1996, SNCF a British Railways/Komisia, T-79/95 a T-80/95, Zb. s. II-1491, body 63 a nasl.). Potvrdzuje to rozhodovacia prax Komisie (citovaná v replike, poznámky pod čiarou 20 a 21), ktorá takmer vždy spojila svoje rozhodnutia o udelení výnimky s podmienkami a nie s povinnosťami, v rozsahu, v akom považovala osobitné správanie za nevyhnutné na účely predchádzania obmedzenia hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ods. 3 ES.

137 Komisia na úvod tvrdí, že už citovaná argumentácia je neprípustná v tom, že ide o nový dôvod uvedený oneskorene v zmysle článku 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Okrem iného Komisia pripomína, že predmetom prvej povinnosti je zabezpečiť záväzky označené DSD na účely nápravy niektorých problémov zistených počas správneho konania a niektorých nejasností vlastných týmto záväzkom. Dôležité je preto vedieť, či konanie, od ktorého prijatia DSD upustil, bolo spôsobilé preskúmania podľa článku 81 ods. 1 ES. V rozhodnutí Komisia vysvetľuje svoje obavy v tomto ohľade, ktoré sa týkajú nielen doložky o výlučnosti v prospech podnikov vykonávajúcich zber, ale aj otázky prístupu konkurentov k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber ako zmluvných partnerov DSD. Okrem toho Komisia zdôrazňuje, že jej posúdenie v rámci článku 81 ES sa nemá obmedziť na jediný trh zberu od spotrebiteľa, ktorý zahŕňa v každom prípade

dve strany – stranu ponuky služieb podnikmi vykonávajúcimi zber a stranu dopytu po službách zo strany DSD a iných hromadných systémov –, ale môže sa tiež týkať prípadných dopadov zmluvy o poskytnutí služieb na dodávateľský trh organizácie.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

i) O prípustnosti

138 V odpovedi na žiadosť Komisie, aby sa už citovaná argumentácia DSD vyhlásila za neprípustnú, pretože predstavuje nový dôvod uvedený oneskorene v zmysle článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku, treba uviesť, že ak toto ustanovenie účinne zakazuje uvedenie nových dôvodov počas konania, dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie dôvodu skôr uvedeného priamo alebo implicitne v žalobe, a ktorý má úzky vzťah s týmto dôvodom, musí byť, čo sa jeho týka, vyhlásený za prípustný. Analogické riešenie sa ponúka pre žalobný dôvod uvedený na podporu dôvodu (pozri najmä rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. marca 2002, Joynson/Komisia, T-231/99, Zb. s. II-2085, bod 156).

139 V predmetnej veci argumentácia uvedená DSD v replike iba rozvíja tvrdenia uvedené v žalobe na podporu nezákonnosti prvej povinnosti vzhľadom na článok 81 ES. Tieto tvrdenia okrem iného len odpovedajú na tie, ktoré uviedla Komisia v obrane, aby zamerala predmet sporu na zistenie, že napadnuté rozhodnutie priznáva obmedzeniu hospodárskej súťaže výnimku podľa článku 81 ods. 3 ES spojením, s touto výnimkou, povinnosti založenej na nevyhnutnosti chrániť hospodársku súťaž. Osobitne je opodstatnené zdôrazniť, že tvrdenie žalobcu, podľa ktorého prvá povinnosť porušuje článok 8 nariadenia č. 17, uvedené prvýkrát v štádiu repliky, je

úzko späté s tvrdením o porušení článku 81 ods. 3 ES, uvedeným v prvom žalobnom dôvode, keďže tento dôvod spochybňuje zákonnosť prvej povinnosti vzhľadom na uplatniteľné právo a že je to práve článok 8 nariadenia č. 17, ktorý umožňuje Komisii spojiť povinnosť s rozhodnutím o udelení výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES.

140 V každom prípade Komisia mala možnosť v duplike a na pojednávaní uviesť svoje pripomienky k tomu, čo považuje za nový dôvod.

141 Z uvedeného vyplýva, že žiadosť Komisie, aby sa vyhlásila neprípustnosť argumentácie uvedenej žalobcom, pokiaľ ide o možnosť uložiť povinnosť na ošetrenie prípadnej hrozby porušenia článku 81 ods. 1 ES a článku 82 ES, musí byť odmietnutá.

ii) O veci samej

142 Treba teda preskúmať tvrdenia uvedené žalobcom, že Komisia nemohla v predmetnej veci spojiť rozhodnutie o udelení výnimky na základe článku 81 ods. 3 ES s povinnosťou uloženou podľa článku 8 nariadenia č. 17.

143 Podľa článku 81 ods. 3 ES ustanovenia článku 81 ods. 1 ES sa neuplatnia na dohody medzi podnikateľmi, ktoré prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru, alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku (prvá podmienka), pričom umožňujú spotrebiteľom primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich

(druhá podmienka), a ktoré neukladajú príslušným podnikateľom obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné pre dosiahnutie týchto cieľov (tretia podmienka) a neumožňujú týmto podnikateľom vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov (štvrtá podmienka).

144 Okrem iného článok 8 ods. 1 nariadenia č. 17 umožňuje Komisii spojiť rozhodnutie o udelení výnimky podľa článku 81 ods. 3 ES s podmienkami a povinnosťami.

145 V tomto kontexte treba predovšetkým zdôrazniť, že výklad napadnutého rozhodnutiu predložený žalobcom je nesprávny. Vo všetkých štádiách posúdenia Komisie vzhľadom na článok 81 ES sa totiž napadnuté rozhodnutie neobmedzilo len na preskúmanie účinkov doložky o výlučnosti v prospech podnikov vykonávajúcich zber na hospodársku súťaž, ale zaoberalo sa tiež otázkou prístupu k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber.

146 To je pravdou tak na úrovni posúdenia týkajúceho sa článku 81 ods. 1 ES (odôvodnenia č. 28 až 32 a odôvodnenia č. 33 až 36 napadnutého rozhodnutia), ako na úrovni posúdenia týkajúceho sa článku 81 ods. 3 ES (pozri odôvodnenia č. 37 až 39, pokiaľ ide o tri prvé podmienky uplatnenia tohto ustanovenia Zmluvy, kde sa analýza sústredí na podniky vykonávajúce zber, a odôvodnenia č. 40 a 41, v ktorých je podmienka týkajúca sa zachovania hospodárskej súťaže skúmaná vzhľadom na podniky vykonávajúce zber, ale tiež a najmä vzhľadom na hromadné systémy konkurujúce DSD).

147 Iba na úrovni vysvetlení Komisie na odôvodnenie povinností, ktoré sú spojené s rozhodnutím o udelení výnimky podľa článku 8 nariadenia č. 17 sa rozhodnutie uspokojuje s poukázaním na nevyhnutnosť zabezpečiť prístup konkurentov DSD

k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD, a to na účely odstránenia výhrad žalobu voči jednej z povinností uvedených v odôvodnení č. 71 a vyhnutia sa obmedzeniu hospodárskej súťaže na trhu zberu od spotrebiteľa a na trhu nad organizáciou zberu od spotrebiteľa (pozri body 42 a 45).

148 Okrem iného vo svojej argumentácii žalobca umelo rozlišuje trh zberu od spotrebiteľov, ktorý obmedzuje iba na podniky vykonávajúce zber, na ktoré sa DSD odvoláva a na podniky vykonávajúce zber, ktoré neuzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD, od trhu organizácie odobratia a zhodnotenia od spotrebiteľov, ktorý sa týka DSD a jeho konkurentov. V skutočnosti, ako je vysvetlené v rozhodnutí (pozri bod 41), je dôležitá otázka, či hromadné systémy konkurujúce DSD musia alebo nemusia mať prístup k zariadeniam na zber zmluvných partnerov DSD, aby mohli vstúpiť na trh zberu obalov od spotrebiteľov a v dôsledku toho byť aktívne na dodávateľskom trhu organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov.

149 Nemožno teda tvrdiť, že rozhodnutie o udelení výnimky sa týka iba jediného obmedzenia hospodárskej súťaže identifikovaného v rámci posúdenia týkajúceho sa článku 81 ods. 1 ES, a to doložky o výlučnosti v prospech podnikov vykonávajúcich zber. Toto rozhodnutie sa totiž týka celej zmluvy o poskytnutí služieb, ktorú zaslal DSD a upresnil rôznymi záväzkami predloženými týmto podnikom pre objasnenie podmienok uplatnenia.

150 Je preto potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že Komisia uznala udelenie výnimky pre zmluvu o poskytnutí služieb, pretože DSD ju najmä ubezpečil, že žiadne ustanovenie tejto zmluvy nebolo spôsobilé zaväzovať podniky vykonávajúce zber voči DSD a že nepodá žalobu o ukončenie proti tretím osobám v prípade spoločného používania. Tieto záruky sú určujúce, pretože umožňujú Komisii domnievať sa, že

podmienka výnimky spojená so zachovaním hospodárskej súťaže je v predmetnej veci uspokojená. V tejto súvislosti treba uviesť, že pri nedostatku týchto záruk Komisia jasne počas správneho konania uviedla, že nemala v úmysle schváliť alebo udeliť výnimku zmluve o poskytnutí služieb, ale že mala v úmysle sa domnievať, že existencia prípadnej prekážky prístupu konkurentov DSD k zariadeniam na zber patriacim zmluvným partnerom DSD predstavuje ako také obmedzenie hospodárskej súťaže (pozri bod 33), alebo žiadať, či správanie DSD smerujúce k zabráneniu prístupu jeho konkurentov k uvedeným zariadeniam nemohlo byť chápané podľa článku 82 ES (pozri bod 35).

151 V dôsledku toho, keďže Komisia prijala rozhodnutie o udelení výnimky a vychádzala pritom z jej posúdenia doložky o výlučnosti v prospech podnikov vykonávajúcich zber a aj z nevyhnutnosti zachovať hospodársku súťaž tak, aby hromadné systémy konkurujúce DSD mali možnosť prístupu k zariadeniam na zber patriacim zmluvným partnerom DSD (pozri body 118 a 128), Komisia neporušila článok 81 ods. 3 ES a článok 8 nariadenia č. 17 prijatím prvej povinnosti.

152 V poslednom rade žalobca tvrdí, že aj keby Komisia mohla uložiť povinnosť DSD v napadnutom rozhodnutí, mohla tak urobiť iba vo forme podmienky a nie povinnosti z dôvodu, že právne dôsledky spojené s povinnosťou sú významnejšie ako tie, ktoré sú spojené s podmienkou. Podľa článku 8 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 17 Komisia môže zrušiť, zmeniť svoje rozhodnutie alebo zakázať akty určené dotknutým stranám, ak porušujú povinnosť, ktorá je v rozhodnutí uložená, a podľa článku 15 ods. 2 písm. b) toho istého nariadenia Komisia môže uložiť pokutu, ak žalobca porušil povinnosť.

153 Napriek tomu treba zdôrazniť, že článok 8 ods. 1 nariadenia č. 17 stanovuje, že rozhodnutia o udelení výnimky môžu byť spojené s podmienkami a povinnosťami bez toho, aby upresnil, za akých podmienok si musí Komisia vybrať medzi jednou

alebo druhou z týchto možností. Navyše, keďže článok 81 ods. 3 stanovuje v prospech podnikov výnimku zo všeobecného zákazu stanoveného v článku 81 ods. 1 ES, Komisia musí mať, pokiaľ ide o spôsoby, akými rozhodne o výnimke, širokú voľnú úvahu a súčasne musí dodržiavať hranice, ktorými článok 81 ES obmedzuje jej právomoc (rozsudok Súdneho dvora z 23. októbra 1974, Transocean Marine Paint/Komisia, 17/74, Zb. s. 1063, bod 16).

154 Skutočnosť, že Komisia uprednostnila uloženie podmienok pred povinnosťami v iných veciach, nepostačuje ako taká na spochybnenie možnosti danej nariadením č. 17 spojiť rozhodnutie o udelení výnimky s povinnosťami a nie s podmienkami.

155 Z uvedeného vyplýva, že Komisia neporušila článok 81 ods. 3 ES a článok 8 nariadenia č. 17 tým, že v predmetnej veci spojila rozhodnutie o udelení výnimky s povinnosťou týkajúcou sa nevyhnutnosti zabezpečiť spoločné používanie hromadnými systémami konkurujúcimi DSD zariadení na zber patriacich podnikom a používaných systémom DSD.

4. *O tretej časti vychádzajúcej z porušenia zásady proporcionality*

156 Aj za predpokladu, že spoločné používanie zariadení na zber je nevyhnutné na zachovanie hospodárskej súťaže, žalobca napriek tomu tvrdí, že po prvé by porušil dekrét o obaloch, po druhé by spôsobil skreslenie hospodárskej súťaže na škodu DSD, po tretie by nadmerne zasiahol do ochrannej známky Der Grüne Punkt a po štvrté zasiahol by základné právo DSD na prístup k spravodlivosti.

a) O údajnom porušení dekrétu o obaloch

Tvrdenia účastníkov konania

157 Žalobca tvrdí, že prvá povinnosť je neúmerná, pretože spoločné používanie zariadení na zber DSD je nezlučiteľné so zásadou zodpovednosti za výrobok zakotvenou v dekréte o obaloch. Táto zásada núti výrobcov a predajcov obalov dosiahnuť úrovne zhodnotenia „čo sa týka obalov, ktoré uviedli na trh" (bod 1 ods. 1 prvá veta prílohy I § 6 dekrétu). Okrem iného v prípade účasti na hromadnom systéme zodpovednosť výrobcu alebo predajcu za obaly sa prenáša na poskytovateľa uvedeného systému, ktorý musí „zhodnotiť obaly, ktoré mu boli donesené" (§ 6 ods. 3 druhá veta dekrétu) a dosiahnuť úrovne zhodnotenia „čo sa týka obalov, pre ktoré sa výrobcovia a predajcovia zúčastňujú na [jeho] systéme" (bod 1 ods. 1 druhá veta prílohy I § 6 dekrétu). Z dôvodu tohto prístupu, ktorý sa zakladá na konkrétnych obaloch, je nezákonné znovu kúpiť obaly pre druhé systémy na dosiahnutie úrovní zhodnotenia stanovených dekrétom. V tomto kontexte žalobca tvrdí, že jeho konkurenčné systémy musia v zásade splniť svoje povinnosti odobratia a zhodnotenia s ich vlastnými zariadeniami na zber, nazývanými „zariadenia systému na zber" (pozri bod 3 ods. 3 siedma zarážka prílohy I dekrétu).

158 V prípade spoločného používania zariadení na zber dvoma konkurenčnými systémami pridelenie konkrétneho obalu jednému alebo druhému z týchto systémov nie je vo všeobecnosti možné. V tejto súvislosti žalobca uvádza, že pridelenie „objemov zozbieraných podľa ich pôvodu ich rozdelením na kvóty", uvedené v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie č. 170 napadnutého rozhodnutia) vyžaduje nákladné a zložité analýzy triedenia. Navyše príklad papiera a kartónu používaný Komisiou viedol nespravodlivé výsledky, keďže podiel zozbieraného objemu,

tvoreného obalmi pridelenými DSD a určený analýzami triedenia, predstavoval pôvodne 25 %, zatiaľ čo podiel obalov skutočne zmluvne upravených DSD je jednoznačne nižší ako táto kvóta. Zovšeobecnenie takéhoto riešenia na všetky obaly je pre DSD neprijateľné.

159 Okrem iného žalobca tvrdí, že dekrét považuje za nezákonné akékoľvek spoločné používanie zariadení na zber individuálnymi systémami, ktoré vo všeobecnosti nemôžu zbierať obaly v blízkosti spotrebiteľa. Tvrdiac, že DSD sa nemôže odvolávať na dekrét o obaloch vo vzťahu k jeho zmluvným partnerom (odôvodnenie č. 167 napadnutého rozhodnutia), Komisia opomenula skutočnosť, že dekrét tiež sleduje cieľ chrániť žalobcu pred skresleniami hospodárskej súťaže.

160 Komisia tvrdí, že výklad dekrétu predložený žalobcom je nepresný, keďže úrovne zhodnotenia sa nezakladajú na konkrétnych obaloch alebo na celkovom objeme obalov uvedených na trh, ale na množstve obalov odovzdaných dotknutému systému. Landbell za seba tvrdí, že spoločné používanie zariadení na zber je v každom prípade zlučiteľné s dekrétom o obaloch, ktorého zmena v roku 1998 mala za cieľ posilniť hospodársku súťaž medzi hromadnými systémami.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

161 Žalobca v podstate tvrdí, že spoločné používanie zariadení na zber podnikov, ktoré uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD, má za následok zabránenie odobratia a zhodnotenia obalov, ktoré mu boli konkrétne pridelené dotknutým výrobcom alebo predajcom obalov podľa zásady zodpovednosti za výrobok zakotvenej

v dekréte o obaloch. Bránením DSD postaviť sa proti spoločnému používaniu prvá povinnosť zasahuje neúmerným spôsobom do práv a povinností, ktoré DSD vyvodzuje z tohto dekrétu.

162 Na pojednávaní sa účastníkom konania položili otázky o spôsobe fungovania hromadných systémov a individuálnych systémov, aby sa Súd prvého stupňa oboznámil s tým, aká bola úloha obalov a s tým, čo žalobca nazýva „konkrétny obal" v rámci plnenia povinností odobratia a zhodnotenia uložených v dekréte. Takýto odporujúci výklad umožňuje Súdu prvého stupňa dospieť k týmto zisteniam.

163 Na jednej strane treba uviesť, že úrovne zhodnotenia stanovené v prílohe I § 6 dekrétu o obaloch sú vypočítané v percentách množstva materiálu uvedeného na trh a účinne odobratého a zhodnoteného a nie podľa počtu alebo typu dotknutých obalov. Bod 1 ods. 1 prílohy I § 6 dekrétu tak stanovuje, že výrobcovia a predajcovia obalov musia vyhovieť požiadavkám týkajúcim sa zhodnotenia obalov, ktoré uviedli na trh a že to neplatí pre operátorov hromadných systémov, pokiaľ ide o obaly, pre ktoré sa výrobcovia alebo predajcovia zúčastňujú na týchto systémoch. V tejto súvislosti je v bode 1 ods. 2 prílohy I § 6 dekrétu upresnené, že množstvá relevantných obalov sa určujú „v percentách množstva", či už ide o obaly uvádzané na trh výrobcom alebo predajcom alebo obaly, pre ktoré sa výrobca alebo predajca zúčastňuje na hromadnom systéme. Navyše od 1. januára 2000 podliehajú individuálne systémy a hromadné systémy rovnakým mieram zhodnotenia na materiál (odôvodnenie č. 21 napadnutého rozhodnutia).

164 Z § 6 ods. 1 štvrtej a piatej vety dekrétu koniec koncov vyplýva, že povinnosť odobratia a zhodnotenia predajcov majúcich k dispozícii predajné priestory väčšie ako 200 m^2 sa vzťahuje aj na obaly výrobkov označených ochrannými známkami,

ktoré nepredávajú, pokiaľ majú tieto obaly typ, formu a veľkosť tých obalov, ktoré patria do ich sortimentu. Miera zhodnotenia týchto predajcov tak nie je počítaná vo vzťahu k obalom účinne uvedeným na trh, ale podľa obalov podobných na základe typu, formy a veľkosti.

165 Na druhej strane z vyššie uvedeného vyplýva, že rozdelenie množstiev obalov medzi rôzne systémy, o ktorom rozhodol výrobca alebo predajca obalov, sa netýka vopred určených množstiev obalov, ale množstiev materiálu, ktoré zodpovedajú týmto obalom. V praxi to znamená, že ak sa výrobca obalov rozhodne zveriť DSD odobratie a zhodnotenie polovice obalov z plastových materiálov, ktoré uvádza na trh v Nemecku, DSD je zverená starostlivosť odobrať a zhodnotiť množstvo materiálov zodpovedajúce polovici týchto obalov. Na účely uspokojenia mier zhodnotenia stanovených v dekréte musí teda DSD preukázať nemeckým orgánom, že zhodnotil 60 % množstva plastov, ktoré sa mu zverilo týmto výrobcom (60 % je miera zhodnotenia uplatniteľná pre plasty). Rovnako ak výrobca môže preukázať, že na DSD preniesol svoju povinnosť odobratia a zhodnotenia, pokiaľ ide o polovicu množstva plastov uvedeného na trh, musí okrem iného preukázať, že odobral a zhodnotil množstvo zostávajúcich materiálov, zodpovedajúce druhej polovici, prostredníctvom individuálneho systému alebo iného hromadného systému.

166 Okrem iného treba zdôrazniť, že je celkom možné, ako to uvádza odôvodnenie č. 170 rozhodnutia, rozdeliť na kvóty množstvá zozbierané zariadeniami na zber medzi rôzne systémy. Vlastný príklad žalobcu, čo sa týka obalov z papiera a kartónu, ktoré sú zbierané systémom DSD v rovnakom čase ako tlač (denníky a časopisy) totiž ukazuje, že zariadenia na zber možno bez problémov rozdeliť. Žalobca sa teda nemôže domáhať zakázania svojim konkurentom používať techniku, ktorú sám používa. Okrem toho na pojednávaní Landbell poukázal na existenciu dohody o započítaní prijatej po rozhodnutí, ktorá umožňuje rôznym správcom systému rozdeliť množstvá materiálov zhodnotených podnikmi vykonávajúcimi zber, na ktoré

sa odvolávajú vzhľadom na množstvá materiálov, za ktoré sú zodpovední podľa zmlúv podpísaných s výrobcami a predajcami obalov.

167 V každom prípade tvrdenie DSD, podľa ktorého rozdelenie zozbieraných množstiev v oblasti obalov z papiera a kartónu a tlače (denníky a časopisy) je zložité a nákladné, nepostačuje na spochybnenie proporcionality prvej povinnosti vzhľadom na dekrét o obaloch. Totiž za predpokladu, že pôjde o takýto prípad, je nutné konštatovať, že kritériá zložitosti a nákladov nie sú kritériami umožňujúcimi charakterizovať porušenie dekrétu a že nemôžu ako také odôvodniť pokračovanie konania spôsobilého obmedziť hospodársku súťaž na dotknutom trhu. Navyše v predmetnej veci rozhodnutie výslovne uvádza, že prvá povinnosť nebráni DSD znížiť poplatky hradené podnikom vykonávajúcim zber v prípade spoločného používania zariadení na zber, aby dbal na to, že žiadna služba poskytnutá v prospech tretích osôb mu nebude účtovaná (pozri bod 35). V prípade spoločného používania sa DSD môže ubezpečiť, že poplatok, ktorý sa má zaplatiť podniku vykonávajúcemu zber, prihliada iba na jedinú službu odobratia a zhodnotenia vykonanú na účet systému DSD bez toho, aby tento poplatok slúžil na financovanie služby vykonanej na účet iného systému.

168 Rovnako žiadny dôkaz nepodporuje tvrdenie DSD, podľa ktorého technika kvót používaná pre obaly z papiera a kartónu a pre tlač spôsobila nespravodlivé výsledky v tomto ohľade. Za každého predpokladu spoločné používanie odporúčané v rozhodnutí neriskuje zásah do záujmov DSD, a to práve z dôvodu, že cieľom takéhoto ustanovenia je zabezpečiť každému hromadnému systému možnosť zbierať obaly, ktoré mu boli pridelené dotknutými výrobcami a predajcami. Okrem toho pre zabezpečenie tohto cieľa Komisia ukladá DSD druhú povinnosť (pozri body 213 až 217).

169 V dôsledku toho keďže sa hospodárska súťaž medzi systémami neuskutočňuje na základe pridelenia konkrétnych obalov, ale na základe rozdelenia množstiev materiálov zodpovedajúcich týmto obalom, nemožno prvú povinnosť považovať za neprimeranú, v rozpore s tým, čo uvádza žalobca.

170 Z uvedeného vyplýva, že prvú povinnosť nemožno považovať za neprimeranú, pretože je v rozpore s dekrétom o obaloch.

171 V poslednom rade, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, podľa ktorého sa mohol na základe dekrétu brániť zdieľaniu zariadení na zber používaných systémom DSD s individuálnymi systémami, treba pripomenúť, že Súd prvého stupňa rozhodol, že je potrebné vykladať pojem „konkurenti DSD", používaný na definovanie pôsobnosti prvej povinnosti, v tom zmysle, že sa vzťahuje iba na systémy, pre ktoré sa napadnuté rozhodnutie domnievalo, že bolo nevyhnutné zabezpečiť spoločné používanie zariadení na zber, a to hromadné systémy konkurujúce DSD (pozri bod 129). Za týchto podmienok prvá povinnosť nemá vplyv na prípadnú možnosť DSD odvolávať sa na dekrét preto, aby sa bránil takémuto spoločnému používaniu s individuálnymi systémami.

b) O hrozbe skreslenia hospodárskej súťaže na škodu DSD

Tvrdenia účastníkov konania

172 Žalobca tvrdí, že prvá povinnosť je neprimeraná, pretože umožňuje jeho konkurentom vybrať si cieleným spôsobom najvýnosnejšie zariadenia na zber ponechajúc mu tie, ktoré sú najnákladnejšie. Takéto parazitovanie je bez obmedzenia otvorené pre individuálne systémy, ktoré nemajú žiadnu povinnosť územného pokrytia, pokiaľ ide o oblasti prekrytia s hromadnými systémami, a to miesta odloženia podobné domácnostiam a obaly predané na dobierku. Ostatné hromadné systémy tiež môžu parazitovať na škodu žalobcu a konflikty záujmov nastanú v prípade spoločného používania zariadení na zber, keďže DSD už nemôže upravovať detaily organizácie jeho systému, ako to robí v súčasnosti. Okrem iného sa žalobca odvoláva na pripomienky nemeckých orgánov, ktoré poukazujú na

nebezpečenstvo, že hromadné systémy sa stanú menej výkonnými a že nastane skreslenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 7 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, s. 10; Mim. vyd. 13/013, s. 349), ak „individuálne systémy... mohli nezávisle na regióne predaja obalov, zvoliť tam, kde prípadne obmedzené regionálne na mnohé miesta odloženia, zbierajú alebo nakupujú odpady z obalov".

173 Komisia, ktorú podporuje Landbell, popiera údajnú hrozbu, ktorú predstavuje prvá povinnosť pre systém DSD. Totiž, keďže sa dekrét o obaloch uplatňuje rovnakým spôsobom na všetky hromadné systémy, žiadny z nich sa nemôže obmedziť na údajne výnosnejšie sektory. Rovnako individuálne systémy musia v zásade zbierať svoje obaly na mieste odovzdania spotrebiteľovi a štruktúra ich miest uloženia závisí z tohto dôvodu od hromadných systémov.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

174 V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca, spoločné používanie zariadení na zber nemôže mať za následok umožnenie hromadným systémom konkurujúcim DSD uprednostniť v rámci jednej spolkovej krajiny najvýnosnejšie zóny na škodu iných, ktorí zostanú v systéme DSD. Je totiž nutné konštatovať, že všetky hromadné systémy podliehajú rovnakým povinnostiam, či už ide o povinnosť územného pokrytia, dodržiavania mier zhodnotenia alebo dôkazu kvantitatívnych tokov.

175 Navyše za každého predpokladu rozhodnutie výslovne uvádza, že prvá povinnosť nebráni DSD znížiť v dôsledku toho poplatky uhrádzané podnikom vykonávajúcim zber (pozri bod 35).

176 Okrem toho čo sa týka údajnej nezlučiteľnosti spoločného používania zariadení na zber s článkom 7 ods. 1 smernice 94/62, podľa ktorého systémy určené na zabezpečenie návratu alebo zberu obalov, aby sa vyhlo prekážkam v obchode a skresleniu hospodárskej súťaže, treba uviesť, že napadnuté rozhodnutie presne smeruje k zabezpečeniu podmienok hospodárskej súťaže na dotknutých trhoch, a to v súlade s cieľmi dekrétu, ktorého revízia z roku 1998 mala za cieľ umožniť rozvoj hospodárskej súťaže medzi hromadnými systémami (odôvodnenie č. 169 napadnutého rozhodnutia).

177 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvú povinnosť nemožno považovať za neprimeranú v tom, že spôsobuje hrozbu skreslenia hospodárskej súťaže na škodu žalobcu.

178 Okrem iného, pokiaľ ide o údajnú hrozbu hospodárskej súťaže, ktorú by mohla predstavovať prvá povinnosť v prípade spoločného používania zariadení na zber medzi zmluvnými partnermi DSD a individuálnymi systémami, treba pripomenúť, že Súd prvého stupňa vyššie rozhodol, že pojem „konkurenti DSD" používaný na definovanie pôsobnosti prvej povinnosti treba vykladať iba na systémy, pre ktoré sa napadnuté rozhodnutie domnievalo, že bolo nevyhnutné zabezpečiť spoločné používanie zariadení na zber, a to hromadné systémy konkurujúce DSD. Za týchto podmienok prvá povinnosť nemá vplyv na vzťahy medzi DSD a individuálnymi systémami.

c) O údajnom zásahu do funkcie ochrannej známky Der Grüne Punkt

Tvrdenia účastníkov konania

179 Žalobca tvrdí, že prvá povinnosť je neprimeraná, pretože zasahuje do pôvodnej funkcie ochrannej známky Der Grüne Punkt, ktorou je označenie služby odobratia

a zhodnotenia systému DSD a nie služby iného systému. Žalobca v tejto súvislosti pripomína, že jeho ochranná známka je zaregistrovaná v Nemecku ako kolektívna ochranná známka umiestnená na obaloch výrobcov a predajcov, ktorí sa zúčastňujú na systéme DSD a ako individuálna ochranná známka umiestnená na zariadeniach na zber používaných systémom DSD. Osobitne bola pôvodná funkcia kolektívnej ochrannej známky Der Grüne Punkt uznaná viacerými nemeckými súdmi [rozsudok Bundespatentgericht (Spolkový patentový úrad, Nemecko), z 18. septembra 1996, pre ktorý ochranná známka označuje ekologický záväzok výrobcu; rozsudok Landgericht Hamburg (Krajinský súd v Hamburgu, Nemecko), z 23. decembra 1996, a rozsudok Kammergericht Berlín (Vyšší krajinský súd v Berlíne, Nemecko), zo 14. júna 1994, pre ktoré ochranná známka informuje o účasti na systéme DSD; rozsudok Oberlandesgericht Kolín (Vyšší krajinský súd v Kolíne, Nemecko), z 8. mája 1998, ktorý poukazuje na prvotné označenie ochrannej známky z dôvodu jej rozšírenia a všeobecnej známosti, a rozsudok Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), z 15. marca 2001, pre ktorý výrobcovia a predajcovia označujú účasť na systéme DSD umiestnením ochrannej známky na ich obaly]. V predmetnej veci žalobca tvrdí, že spoločné používanie zariadení na zber zasahuje do kolektívnej a individuálnej ochrannej známky Der Grüne Punkt, keďže spotrebiteľ na základe reklamy vie, že obaly, ktoré sú označené touto ochrannou známkou, sa zúčastňujú na systéme DSD a nie na konkurenčnom systéme a že musia byť zozbierané prostredníctvom zariadení na zber systému DSD, ktoré sú vo všeobecnosti tiež označené ochrannou známkou Der Grüne Punkt. V prípade spoločného používania zariadení na zber organizácia odobratia a zhodnotenia obalov zozbieraných systémom DSD je sčasti uskutočnená – v rozpore s očakávaním spotrebiteľa – konkurentmi DSD. Spoločné používanie zariadení na zber vyplývajúce zo systému DSD má teda za následok klamanie spotrebiteľa.

180 Žalobca dopĺňa, že prvá povinnosť ho núti podporovať hospodársku súťaž tým, že svojim konkurentom postupuje bezplatnú nútenú licenciu na ochrannú známku Der Grüne Punkt umiestenú na zariadeniach na zber. Takáto licencia je teda nezákonná, pretože porušuje zásady uplatniteľné v tejto oblasti [článok 21 dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS), z 15. apríla 1994 (príloha 1 C dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie), schválenej rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho

spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, s. 1, 214)], a stanovisko Súdneho dvora z 15. novembra 1994 (stanovisko 1/94, Zb. s. I-5267).

181 Komisia na úvod poukazuje na to, že niektoré výhrady žalobcu sa netýkajú zmluvy o poskytnutí služieb, ktorá je predmetom napadnutého rozhodnutia, ale zmluvy o užívaní loga, ktorá je predmetom rozhodnutia Komisie 2001/463 a ktoré sa preto nemajú preskúmať v rámci predmetnej veci. Komisia zdôrazňuje, že žalobca chce zrejme vyvodiť právo o výlučnosti používania zariadení na zber zo skutočnosti, že oprávňuje ich vlastníka na umiestnenie loga Der Grüne Punkt na ich zariadeniach, čo nie je prijateľné. Znamená to totiž, že podnik vykonávajúci zber, ktorý umiestni logo Der Grüne Punkt na kamión na zber obalov, môže tento kamión používať iba na účet systému DSD a nie na prepravu iných odpadov. Nielenže zmluva o poskytnutí služieb neobsahuje ustanovenie spôsobilé podporiť tieto úvahy, ale odpovede poskytnuté podnikmi vykonávajúcimi zber na žiadosti o informácie zaslané Komisiou najmä preukazujú, že tieto podniky používajú ich vozidlá pre iné objednávky. Žalobca sa preto nemôže odvolávať na právo výlučnosti, ktoré uvádza. Komisia okrem iného zdôrazňuje, že spotrebiteľ nie je klamaný, ak vhodí obal označený logom Der Grüne Punkt do zariadenia na zber patriaceho do systému DSD, pretože otázka spoločného používania nemá vplyv na správanie spotrebiteľa. Navyše konečným odberateľom služby odobratia a zhodnotenia ponúkanej systémom DSD nie je spotrebiteľ, ale výrobca alebo predajca obalov. Neexistuje preto dôkaz o tom, že údajné klamanie, na ktoré poukazuje žalobca, zasahuje do ochrannej známky Der Grüne Punkt.

182 Pokiaľ ide o nútenú licenciu, Komisia tvrdí, že žalobca opomína upresniť, komu ho rozhodnutie núti priznať licenciu. Žalobca má naďalej voľnosť pri oprávňovaní podnikov vykonávajúcich zber používať jeho ochrannú známku jej umiestnením na ich kontajnery, dokonca im ju odporúčať a tiež im odňať toto oprávnenie.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

183 Žalobca v podstate tvrdí, že prvá povinnosť porušuje zásadu proporcionality, pretože spoločné používanie zasahuje do ochrannej známky Der Grüne Punkt, ktorá umožňuje rozlišovať služby od tých, ktoré ponúkajú iné podniky. Stanovením možnosti prístupu k zariadeniam na zber uvedeným podnikmi vykonávajúcimi zber, ktoré už používa systém DSD, tak hromadné systémy konkurujúce DSD využívajú všeobecnú známosť tejto ochrannej známky u spotrebiteľov a títo sú klamaní pri odovzdaní svojich obalov zariadeniam, o ktorých sa domnievajú, že patria do systému DSD a nie do konkurenčného systému.

184 Je nutné napriek tomu konštatovať, že táto argumentácia nemôže obstáť.

185 V prvom rade zmluva o poskytnutí služieb nebráni podniku vykonávajúcemu zber ako zmluvnému partnerovi DSD ponúkať svoje zariadenia na zber systému konkurujúcemu systému DSD. Podľa zmluvy o poskytnutí služieb je totiž len uvedené, že „v rámci zvyšovania úrovne systému podnik vykonávajúci zber umiestni vhodným a obvyklým spôsobom do pozornosti logo Der Grüne Punkt zverené od DSD, napríklad jeho vytlačením na listový papier, reklamné prostriedky a nádoby na zber, ako aj jeho zviditeľnením na vozidlách a zariadeniach používaných v rámci využívania systému“ (§ 2 ods. 5 prvá veta, štvrtá veta) a že „používanie loga Der Grüne Punkt je bezplatné pre podnik vykonávajúci zber“ (§ 2 ods. 5 tretí pododsek prvá veta). Skutočnosť, že DSD oprávňuje podnik vykonávajúci zber na bezplatné umiestnenie ochrannej známky Der Grüne Punkt na svojich zariadeniach na zber, nepostačuje DSD na to, aby žiadal výlučné používanie uvedených zariadení. Naopak zo zmluvy o poskytnutí služieb vyplýva, že umiestnenie tohto loga nemá iný význam ako označiť „na účely zvyšovania úrovne“, že dotknuté zariadenie sa zúčastňuje systému DSD.

186 Ustanovenia zmluvy o poskytnutí služieb týkajúce sa ochrannej známky Der Grüne Punkt neumožňujú teda stanoviť, že umiestnenie tejto ochrannej známky na zariadenie na zber má za následok zabránenie tomuto zariadeniu, aby slúžilo na iné účely.

187 V druhom rade žiadne ustanovenie dekrétu o obaloch neukladá povinnosť identifikovať zariadenia na zber vzhľadom na používaný systém. *A fortiori* žiadne ustanovenie dekrétu neumožňuje tvrdiť, že takto definované zariadenia na zber musia byť vyhradené jedinému systému, aby sa vyhlo tomu, že spotrebiteľ sa nemôže pomýliť o totožnosti systému, ktorý odoberá a zhodnocuje obal, ktorý tam odkladá. Okrem iného čo sa týka dôležitosti umiestnenia loga Der Grüne Punkt na obaly – jedna z možností ponúknutých v bode 4 ods. 2 druhej vete prílohy I § 6 dekrétu, aby mal spotrebiteľ možnosť identifikovať účasť dotknutého obalu na hromadnom systéme (pozri bod 6) –, Súd prvého stupňa v rozsudku DSD/Komisia, T-151/01, bod 133, rozhodol, že od okamihu, kedy sa uspokojenie mier zhodnotenia stanovených v dekréte a rozdelenie množstiev obalu medzi systémami uskutoční na základe množstiev dotknutých materiálov a nie podľa obalov ako takých, či už sú alebo nie sú označené logom Der Grüne Punkt, toto neplní úlohu a nemá význam, ktoré mu priznáva žalobca. Výrobca alebo predajca, ktorý sa rozhodne zveriť DSD odobratie a zhodnotenie časti obalov, ktoré uvádza na trh v Nemecku a sám zabezpečiť prostredníctvom individuálneho systému alebo zveriť inému hromadnému systému odobratie a zhodnotenie ďalšej časti týchto obalov, musí iba rozdeliť množstvá materiálov medzi rôzne dotknuté systémy a dodržiavať podmienky identifikácie predpísané dekrétom bez toho, aby sa konkrétne zaoberal definovaním správania konečného spotrebiteľa, ako to tvrdí žalobca.

188 V tomto kontexte ustanovenia dekrétu neumožňujú stanoviť, že umiestnenie ochrannej známky Der Grüne Punkt na zariadenie na zber alebo na obal určený na odobratie prostredníctvom systému DSD spôsobuje zabránenie spoločného používania zariadení na zber.

189 V treťom rade treba vziať do úvahy skutočnosť, že zo spisu vyplýva, že zariadenia na zber používané systémom DSD nie sú všetky označené logom Der Grüne Punkt. Je teda legitímne domnievať sa, že v štádiu uloženia obalov do zariadení na zber si spotrebitelia nespájajú tieto zariadenia s ochrannou známkou Der Grüne Punkt, ale s typom obalu (predajného obalu) a najmä typom materiálu, z ktorého sa skladajú (ľahké materiály, papier/kartón, sklo atď.), ktoré je potrebné odložiť do rôznych typov zariadení na zber. V tejto súvislosti žalobca nepreukazuje, že spotrebiteľ dáva význam skutočnosti, že DSD a nie iný hromadný systém má povinnosť odobratia a odstránenia obalov. Iste, spotrebiteľ sa môže obávať o životné prostredie, ale keďže na všetky hromadné systémy sa vzťahujú rovnaké povinnosti, otázka, ktorý konkrétny systém sa bude zaoberať odobratím a zhodnotením, sa nezdá byť rozhodujúca. Žiadna z týchto povinností nie je dotknutá spoločným používaním existujúcich zariadení na zber. Rovnako žalobca nepopiera, že obaly z papiera a kartónu sa zberajú v rovnakých zariadeniach ako tlač (denníky a časopisy), ktoré patria obciam a nie systému DSD. O tomto bode netvrdí, že spotrebitelia sa domnievajú, z dôvodu prípadného umiestnenia ochrannej známky Der Grüne Punkt na tieto zariadenia, že systém DSD je zodpovedný za zber a zhodnotenie tlače.

190 V dôsledku toho sa môže zdať dostatočné, na účely vyhnutia sa akejkoľvek pravdepodobnosti zámeny u spotrebiteľa, aby sa na spoločných zariadeniach na zber uviedlo, že obaly sa zbierajú na účet systému DSD a na účet jedného alebo viacerých ďalších konkurenčných hromadných systémov bez toho, aby bolo preto nevyhnutné zakázať akékoľvek spoločné používanie týchto zariadení na zber, ako to tvrdí žalobca.

191 V poslednom rade treba uviesť, že ani prvá povinnosť, ani technický nátlak na spoločné používanie zariadení na zber nevyžadujú, aby konkurenti DSD boli ním oprávňovaní na používanie ochrannej známky Der Grüne Punkt. Je takto pochopiteľné, že spoločné zariadenia na zber budú zbavené akéhokoľvek loga alebo označenia alebo naopak, že každý systém naň umiestni prostriedok, aby bol

identifikovaný. Nemožno preto tvrdiť, že prvá povinnosť ukladá DSD povinnosť poskytnúť jeho konkurentom bezplatnú nútenú licenciu na ochrannú známku Der Grüne Punkt.

192 Z uvedeného vyplýva, že prvú povinnosť nemožno považovať za neprimeranú v tom, že nadmerne zasahuje do úlohy ochrannej známky Der Grüne Punkt v rámci systému DSD.

d) O vplyve prvej povinnosti na právo na prístup k vnútroštátnemu súdu

Tvrdenia účastníkov konania

193 Žalobca uvádza, že prvá povinnosť mu zakazuje „brániť" podnikom vykonávajúcim zber uzavrieť zmluvy o spoločnom používaní s jeho konkurentmi. Takúto prekážku môže predstavovať skutočnosť, že DSD koná proti týmto podnikom vykonávajúcim zber pred vnútroštátnymi orgánmi alebo súdmi, aby poukázal na nezlučiteľnosť spoločného používania zariadení na zber s dekrétom. Za tohto predpokladu je teda prvá povinnosť nezlučiteľná so základným právom na prístup k spravodlivosti uvedeným v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (rozsudok Súdneho dvora z 15. mája 1986, Johnston, 222/84, Zb. s. 1651, body 17 a 18; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. júla 1998, ITT Promedia/Komisia, T-111/96, Zb. s. II-2937, bod 60).

194 Komisia uvádza, že prvá povinnosť nijako nebráni žalobcovi predložiť nemeckému správnemu súdu otázku zlučiteľnosti spoločného používania zariadení na zber s dekrétom o obaloch (pozri v tomto zmysle rozsudky Verwaltungsgerichtshof Kassel z 20. augusta 1999, a Verwaltungsgericht Gießen, z 31. januára 2001). Naopak je úlohou súdov Spoločenstva preskúmať zákonnosť záväzku a povinností.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

195 Žalobca v podstate uvádza, že prvá povinnosť mu bráni tvrdiť pred nemeckými vnútroštátnymi súdmi a orgánmi, že spoločné používanie zariadení na zber je v rozpore s dekrétom.

196 Prvú povinnosť nemožno vykladať v tomto zmysle. Ukladá totiž DSD nebrániť spoločnému používaniu zariadení na zber konkurenčnými hromadnými systémami. Súd prvého stupňa vyššie rozhodol, že táto povinnosť bola v súlade s článkom 81 ods. 3 ES a článkom 8 nariadenia č. 17 (pozri bod 151), pretože bola nevyhnutná na umožnenie zachovania hospodárskej súťaže na trhoch zberu obalov od spotrebiteľov a organizácie odobratia a zhodnotenia obalov od spotrebiteľov.

197 Napriek tomu prvá povinnosť nebráni DSD podať návrh na začatie konania pred súdom alebo vnútroštátnym orgánom, aby sa bránil spoločnému používaniu zariadení na zber, ktoré mu je uložené v rámci rozhodnutia o udelení výnimky. DSD má teda aj naďalej možnosť brániť sa pred spoločným používaním zariadení na zber jeho zmluvných partnerov poukazujúc na porušenie nemeckého dekrétu o obaloch alebo iných vnútroštátnych ustanovení. Napriek tomu ak DSD má takúto

možnosť, nemôže zovšeobecniť skutočnosť, že Komisia sa mohla domnievať, že takýto návrh na začatie konania porušuje povinnosť, ktorá mu bola uložená na zabezpečenie rozhodnutia o udelení výnimky, a to v súlade s uplatniteľnými ustanoveniami práva Spoločenstva. Navyše treba pripomenúť, že ak sa vnútroštátne súdy vyslovia o dohodách alebo postupoch, ktoré sú už predmetom rozhodnutia Komisie, nemôžu prijať rozhodnutia v rozpore s týmto rozhodnutím Komisie, aj keď je toto posledné uvedené v rozpore s rozhodnutím vydaným vnútroštátnym súdom prvého stupňa (rozsudok Súdneho dvora zo 14. decembra 2000, Masterfoods a HB, C-344/98, Zb. s. I-11369, bod 52).

198 Základné právo na prístup k spravodlivosti, ktorého sa domáha DSD, nemá preto za následok jeho právo porušiť rozhodnutie prijaté na základe práva Spoločenstva.

199 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvú povinnosť nemožno považovať za neprimeranú v tom, že zbavuje DSD práva podať návrh na začatie konania pred vnútroštátnymi súdmi a orgánmi.

5. *Záver o prvom žalobnom dôvode*

200 Z uvedeného vyplýva, že prvá povinnosť bráni žalobcovi prekaziť konkurenčným hromadným systémom prístup k zariadeniam na zber jeho zmluvných partnerov. Táto povinnosť spočíva na vôli Komisie zabezpečiť prístup systémov konkurujúcich DSD na trh zberu od spotrebiteľov a v dôsledku toho na trh organizácie odobratia a zhodnotenia od spotrebiteľov. Žiadne tvrdenie predložené žalobcom v rámci prvého žalobného dôvodu nie je spôsobilé spochybniť tento záver.

201 V dôsledku toho musí byť prvý žalobný dôvod v celom rozsahu odmietnutý, pokiaľ ide o hromadné systémy.

202 Okrem toho na to, aby bolo možné odpovedať na tvrdenia DSD o tomto bode, Súd prvého stupňa považuje za nevyhnutné pripomenúť (pozri bod 121), že pojem „konkurenti DSD" používaný na definovanie pôsobnosti prvej povinnosti sa netýka individuálnych systémov, keďže z rozhodnutia vyplýva, že tieto systémy iba okrajovo zasahujú dotknuté trhy a že majú na základe týchto predpokladov prekrytia dostatočné možnosti prístupu k podnikom alebo zariadeniam na zber rozdielnym od tých, ktoré používa systém DSD.

203 V dôsledku toho, keďže prvá povinnosť sa netýka individuálnych systémov, nie je už viac opodstatnené vysloviť sa o tvrdeniach uvedených žalobcom o tomto bode.

B — *O druhom žalobnom dôvode založenom na skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 86 ods. 2 ES*

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

204 Žalobca tvrdí, že zbiera a zhodnocuje obaly na celom nemeckom území vrátane nepríťažlivých vidieckych krajín, a to na ochranu životného prostredia. Tiež pripomína, že systém DSD schválili príslušné orgány všetkých spolkových krajín. Podľa žalobcu tieto schválenia mali za následok, že sa mu zverila služba všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 ES. V tejto súvislosti žaloba upresňuje, že skutočnosť, že hociktorý operátor hromadného systému môže byť schválený orgánmi spolkovej krajiny, je bezvýznamná, keďže článok 86 ods. 2 ES sa

odvoláva výlučne iba na prevzatie služby všeobecného hospodárskeho záujmu a nie na existenciu osobitných alebo výlučných práv v zmysle článku 86 ods. 1 ES. V tomto kontexte žalobca tvrdí, že splnenie povinností zabezpečenia uložených DSD (pravidelný zber na celom území, miera zhodnotenia a dôkaz o kvantitatívnych tokoch) je ohrozený spoločným používaním zariadení na zber stanoveným v prvej povinnosti, pretože riskuje spochybnenie schválenia systému DSD. Navyše takéto spoločné používanie vedie k skresleniam hospodárskej súťaže na škodu DSD tým, že umožňuje konkurentom DSD parazitovať na jeho systéme. V dôsledku toho sa pravidlá hospodárskej súťaže stanovené v článku 81 ES nemajú uplatniť na predmetný prípad, keďže znemožňujú splnenie osobitnej úlohy zverenej DSD.

205 Komisia a Landbell zdôrazňujú, že žalobca nepredkladá žiadny dôkaz o hrozbe, ktorú predstavuje spoločné používanie, na jeho činnosť alebo jeho údajnú úlohu vyplývajúcu zo služby všeobecného hospodárskeho záujmu, pričom toto spoločné používanie nijako neprekáža podnikom vykonávajúcim zber využívaným DSD. Landbell tiež uvádza, že odobratie z nepríťažlivých vidieckych krajín je nedielnou súčasťou služby požadovanej klientmi hromadných systémov, ktorí sa domáhajú toho, aby mohli využívať zber na celom dotknutom území na účely oslobodenia sa od ich vlastných povinností podľa dekrétu.

2. *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

206 Podľa článku 86 ods. 2 ES podniky poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu podliehajú pravidlám tejto zmluvy, najmä pravidlám hospodárskej súťaže v rozsahu, v akom uplatňovanie týchto pravidiel neznemožňuje právne alebo v skutočnosti plniť určité úlohy, ktoré im boli zverené. Tento článok tiež stanovuje, že rozvoj obchodu nesmie byť ovplyvnený v takom rozsahu, aby to bolo v rozpore so záujmami Spoločenstva.

207 V predmetnej veci treba uviesť, že aj za predpokladu, že je žalobca poverený službou všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 ES, a to z rovnakého dôvodu ako všetky hromadné systémy schválené orgánmi spolkových krajín, nič to nemení na skutočnosti, že hrozba spochybnenia tejto úlohy z dôvodu napadnutého rozhodnutia sa nepreukázala.

208 V rozpore s tým, čo tvrdí žalobca v rámci predmetného žalobného dôvodu, povinnosť uložená DSD nebrániť podnikom vykonávajúcim zber uzavrieť s konkurentmi DSD zmluvy, ktoré ich oprávňujú používať nádoby a iné zariadenia na zber a triedenie obalov, a dodržiavať tieto zmluvy, nijako neumožňuje dospieť k záveru, že napadnuté rozhodnutie ohrozuje splnenie hospodársky prijateľných podmienok služby odobratia a zhodnotenia zverenej systému DSD.

209 Osobitne žiadny prvok nachádzajúci sa v spise neumožňuje dospieť k záveru, že napadnuté rozhodnutie riskuje, že viac neumožní DSD zbierať pravidelne obaly na celom nemeckom území, nedosiahne miery zhodnotenia uložené v dekréte alebo neposkytne dôkaz o kvantitatívnych tokoch požadovaných podľa tohto dekrétu. Rovnako Súd prvého stupňa už v rámci prvého žalobného dôvodu uzavrel, že žalobca nepreukázal, že uskutočnenie prvej povinnosti môže viesť k skresleniam hospodárskej súťaže na jeho škodu.

210 V dôsledku toho treba druhý žalobný dôvod odmietnuť.

C — O treťom žalobnom dôvode založenom na skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 81 ods. 3 ES a článok 86 ods. 2 ES

211 Žalobca tvrdí, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia (ďalej len „druhá povinnosť"), podľa ktorej „DSD nemôže vyžadovať od podnikov vykonávajúcich zber, ktoré uzavreli s konkurentmi DSD zmluvy o spoločnom používaní nádob a iných zariadení na zber a triedenie použitých predajných obalov, ktoré neboli zozbierané v rámci systému DSD", porušuje článok 81 ods. 3 ES a článok 86 ods. 2 ES. Odkazuje v tejto súvislosti na tvrdenia skôr rozvinuté v rámci prvého a druhého žalobného dôvodu.

212 Okrem iného žalobca uvádza, že v dekréte o obaloch mu nemecké orgány ukladajú povinnosť zhodnotiť „množstvo obalov účinne zozbierané" (pozri oddiel 1 ods. 5 prílohy I § 6 dekrétu) a že na predloženie dôkazu týkajúceho sa tohto množstva od podnikov vykonávajúcich zber požaduje označiť každý mesiac „zozbierané množstvá". Druhá povinnosť napriek tomu DSD ukladá, aby nevyžadoval od podnikov vykonávajúcich zber, aby mu poskytli dôkazy týkajúce sa „množstiev obalov, ktoré neboli zozbierané v rámci systému DSD" v prípade spoločného používania zariadení na zber. Podľa napadnutého rozhodnutia je táto povinnosť nevyhnutná, „aby konkurenti DSD mohli voľne používať množstvá obalov zozbieraných na ich účet v rámci spoločného používania zariadení na zber" (odôvodnenie č. 182 napadnutého rozhodnutia). V tomto kontexte žalobca vysvetľuje, že predmetom druhej povinnosti je zabezpečiť, aby v prípade spoločného používania neboli zozbierané množstvá používané na určenie dôkazu o kvantitatívnych tokoch spracovaných DSD, ale aby naopak boli pridelené konkurentom. Táto povinnosť nemôže pre DSD vylúčiť možnosť žiadať od podnikov vykonávajúcich zber, aby mu poskytli údaje týkajúce sa súhrnu obalov zozbieraných v zariadeniach na zber, aby mohli predložiť dôkaz o zozbieraných množstvách.

213 Súd prvého stupňa predovšetkým uvádza, že žalobca vo svojom treťom žalobnom dôvode nevysvetľuje nové alebo osobitné tvrdenia spôsobilé označiť, v čom druhá povinnosť porušuje článok 81 ods. 3 ES a článok 86 ods. 2 ES. Za týchto podmienok treba odmietnuť tretí žalobný dôvod z rovnakých dôvodov ako tie, ktoré sa vysvetlili v rámci prvého a druhého žalobného dôvodu.

214 Okrem iného Súd prvého stupňa konštatuje, že na pojednávaní sa Komisia a DSD dohodli na výklade, ktorý treba priznať obsahu druhej povinnosti definovanej článkom 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia.

215 Vzhľadom na prednesy a odpovede účastníkov konania položené na pojednávaní sa Súd prvého stupňa domnieva, že ak podľa druhej povinnosti DSD nemôže žiadať od podnikov vykonávajúcich zber, aby mu poskytli informácie o množstvách obalov, ktoré sa zozbierali v rámci konkurenčného hromadného systému, DSD si napriek tomu ponecháva možnosť žiadať od uvedených podnikov, aby mu poskytli požadované informácie na to, aby predložil dôkaz o množstvách zozbieraných systémom DSD. Toto právo na informácie okrem iného výslovne predpokladá odôvodnenie č. 175 napadnutého rozhodnutia.

216 Pri otázke položenej v tejto súvislosti na pojednávaní Komisia uviedla, že druhá povinnosť žalobcovi nebráni poznať celkové množstvo obalov zozbieraných podnikmi vykonávajúcimi zber ani podiel týchto obalov, ktorý sa vracia DSD, tvrdiac, že dôležitá je hlavne skutočnosť, že DSD sa nesnaží prideliť si množstvá obalov zozbieraných týmito podnikmi vykonávajúcimi zber na účet konkurenčného systému. Uvedené stanovisko Komisie je tiež rovnaké ako stanovisko žalobcu (pozri bod 212).

217 Za týchto podmienok treba vykladať druhú povinnosť na jednej strane v tom zmysle, že DSD nemôže od podnikov vykonávajúcich zber, ktoré sú jeho zmluvnými partnermi podľa zmluvy o poskytnutí služieb, požadovať, aby mu pridelili množstvá obalov zozbieraných na účet konkurenčného systému a na druhej strane že táto povinnosť nebráni DSD poznať celkové množstvo obalov zozbieraných podnikmi vykonávajúcimi zber, ako aj podiel tých obalov, ktoré sa vracajú DSD.

D — *O štvrtom žalobnom dôvode spojenom so žalobou o neplatnosť záväzku uvedeného v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia a založenom na porušení základného práva na prístup k spravodlivosti*

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

218 Žalobca pripomína, že na žiadosť Komisie prevzal záväzok „upustiť od podania, proti VfW, ako aj v podobných prípadoch, žalôb na ukončenie typu tých, ktoré sú opísané v rozsudku [Landgericht Kolín] z 18. marca 1997“ (odôvodnenie č. 72 napadnutého rozhodnutia), v dôsledku žaloby podanej DSD na účely bránenia sa proti bezplatnému používaniu zariadení na zber systému DSD prostredníctvom VfW. Podľa žalobcu je tento záväzok nezlučiteľný so základným právom na slobodný prístup k spravodlivosti (rozsudok ITT Promedia/Komisia, už citovaný, bod 60). Toto porušenie je o to viac zrejmé, že žaloba o ukončenie podaná DSD proti jednému z jeho konkurentov nie je „zjavne bezdôvodná“, a teda zneužívajúca podľa nemeckého práva (rozsudok ITT Promedia/Komisia, už citovaný, bod 56). Z rozsudku Landgericht Kolín totiž vyplýva, že DSD sa na základe nemeckého zákona o nekalej súťaži môže na súde účinne domáhať, aby VfW nemohol bezplatne používať zariadenia na zber financované DSD. Podľa tohto rozsudku spoločné používanie zariadení na zber vyžaduje súhlas DSD a uhradenie určitého „druhu poplatku“ priamo DSD.

219 Komisia, ktorú podporuje Landbell, uvádza pripomienku, že žalobca kritizuje prevzatý záväzok, aby odpovedal na pripomienky zaslané Komisii viacerými tretími osobami, podľa ktorých DSD, v rozpore so záväzkom prevzatým v odôvodnení č. 71 napadnutého rozhodnutia, neumožňuje slobodne pristúpiť k zariadeniam na zber jeho zmluvných partnerov. Komisia teda uvádza, že ak žalobca nemôže brániť podnikom vykonávajúcim zber schváliť spoločné používanie ich zariadení, nemá ani právo zakázať takéto spoločné používanie konkurentovi.

2. *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

220 Treba pripomenúť, že po uverejnení oznámenia v úradnom vestníku oznamujúceho úmysel Komisie podporiť rôzne zmluvy týkajúce sa systému DSD, sa viaceré dotknuté tretie strany vyslovili s tým, aby Komisii oznámili, že v rozpore so záväzkami prevzatými DSD v tomto štádiu správneho konania, pokiaľ ide o možnosť ponúknutú tretím osobám slobodne pristúpiť k zariadeniam na zber jeho konkurentov, sa DSD na súde bránil proti spoločnému používaniu týchto zariadení. Rozsudok Landgericht Kolín z 18. marca 1997 tak jasne preukazoval vôľu DSD brániť sa voči individuálnemu systému, VfW, ktorý sa snažil o možnosť bezplatného prístupu k zariadeniam používaným systémom DSD v niektorých nemeckých nemocniciach.

221 V tomto kontexte Komisia oznámila DSD listom z 21. augusta 1997, že na konanie spočívajúce v bránení tretím osobám používať zariadenia na zber jeho zmluvných partnerov sa môže vzťahovať článok 82 ES a zdôraznila význam, ktorý mohlo mať toho konanie vzhľadom na konanie o udelení výnimky, keďže podľa štvrtej podmienky uvedenej v článku 81 ods. 3 ES dohoda oznámená na účely výnimky nemôže umožniť obmedzenie hospodárskej súťaže vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov.

222 Po tomto prijatí stanoviska DSD splnil tento záväzok – prevzatý v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia – na účely odstránenia obáv vysvetlených Komisiou v jej liste z 21. augusta 1997:

„[DSD] je oprávnený upustiť od podania žaloby na ukončenie proti VfW, ako aj v podobných prípadoch typu tej, ktorá je opísaná v rozsudku Landgericht Kolín z 18. marca 1997. Výkon práv na informácie a práv na kompenzáciu zostáva zachovaný proti podnikom vykonávajúcim zber zmluvne spojeným s [DSD]."

223 V tejto súvislosti nemožno tvrdiť, že takéto konanie predstavuje porušenie práva DSD na prístup k spravodlivosti. DSD totiž slobodne navrhol tento záväzok Komisii, a to preto, aby sa vyhol tomu, že táto inštitúcia nekoná v dôsledku jej listu z 21. augusta 1997. DSD teda z vlastnej vôle v súlade so zásadou, podľa ktorej je možné upustiť od uplatnenia práva, ktorým sa disponuje, a informovaný o prípade, v podstate Komisii naznačil, že upúšťa od konania pred nemeckými súdmi pre spochybnenie dohôd spôsobilých uzavretia medzi podnikmi vykonávajúcimi zber, ktoré uzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD a rôznymi systémami, ktoré by sa mohli zaujímať o spoločné používanie zariadení na zber týchto podnikov.

224 Okrem toho treba uviesť, že upustenie DSD týkajúce sa záväzku uvedeného v odôvodnení č. 72 sa neuskutočnilo bez protihodnoty zo strany Komisie.

225 Je tak nesporné, že Komisia nezačala konanie podľa článku 82 ES v dôsledku záväzku prevzatého DSD, a to na rozdiel toho, čo sa udialo pri zmluve o užívaní loga, prípady,

v ktorých Komisia začala takéto konanie v dôsledku pripomienok k oznámeniu v úradnom vestníku, predložených dotknutými tretími osobami.

226 Rovnako nie je spochybnené, že Komisia prihliadala na záväzok prevzatý DSD, aby nepreskúmala presnejšie existenciu prípadného problému hospodárskej súťaže čo sa týka napríklad prístupu individuálnych systémov k zariadeniam na zber v nemocniciach v Nemecku alebo na iných segmentoch trhu. Takáto analýza totiž mohla byť nevyhnutná na to, aby Komisia mohla preskúmať vplyv, ktorý mohlo mať správanie DSD v rámci veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Landgericht Kolín 18. marca 1997, na jej analýzu zmluvy o poskytnutí služieb v rámci článku 81 ods. 1 a 3 ES. V predmetnej veci je analýza Komisie o tomto bode nejasná, a to aj keď rozhodnutie uvádza, že sa zdá predstaviteľné pre nemocnicu mať viacero zariadení na zber vo svojich priestoroch (odôvodnenie č. 128 napadnutého rozhodnutia). Toto tvrdenie nemôže predpokladať výsledok, ktorý mohla mať prípadná podrobná analýza podmienok hospodárskej súťaže v oblasti zberu obalov dodaných nemocniciam.

227 Za týchto podmienok je správne, že Komisia sa mohla domnievať vzhľadom na článok 81 ods. 3 ES a článok 8 nariadenia č. 17, že sa nemohla uspokojiť so záväzkom prevzatým DSD, pokiaľ išlo o prístup hromadných systémov k zariadeniam na zber zmluvných partnerov DSD, ale že mala ísť ďalej a spojiť rozhodnutie o udelení výnimky s povinnosťou umožňujúcou zabezpečiť, že zmluva o poskytnutí služieb neumožní DSD obmedziť hospodársku súťaž na dotknutých trhoch.

228 Pokiaľ ide o tento bod, skutočnosť, že prvá povinnosť sa netýka individuálnych systémov, pretože nie je nevyhnutné zabezpečiť prístup týchto systémov k zariadeniam na zber zmluvných partnerov DSD z dôvodu alternatívnych riešení ponúkaných podnikmi vykonávajúcimi zber, ktoré neuzavreli zmluvu o poskytnutí služieb s DSD (pozri body 120 až 129 a odôvodnenie č. 159 napadnutého

rozhodnutia) nemôže pripustiť záver, že záväzok prevzatý v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia je nezákonný, pretože neodpovedá na problém hospodárskej súťaže zistený v rámci napadnutého rozhodnutia. Tento záväzok totiž zodpovedá rozdielnej logike ako tej, ktorá viedla Komisiu k uloženiu prvej povinnosti. Zatiaľ čo predmetom tejto povinnosti je zabezpečenie uskutočnenia štvrtej podmienky uvedenej v článku 81 ods. 3 ES, a to zabezpečenie, aby zmluva o poskytnutí služieb neobmedzovala hospodársku súťaž na dotknutých trhoch, záväzok má za cieľ iba zjednodušiť prácu Komisie pri vydaní negatívneho atestu alebo výnimky. Tak, ako je uvedené v bodoch 225 a 226 vyššie, záväzok prevzatý DSD umožnil Komisii vyhnúť sa analýze otázok, ktoré mohli ako také spochybniť napadnuté rozhodnutie alebo umožniť začatie konania podľa článku 82 ES.

229 Z uvedeného vyplýva, že záväzok žalobcu uvedený v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia nezasahuje do jeho práva na prístup k spravodlivosti, keďže ho DSD prijal poznajúc vec, aby sa od Komisie domohol toho, že nebude skúmať otázky spôsobilé umožniť začatie konania podľa článku 82 ES alebo spochybniť jeho analýzu v rámci článku 81 ES.

230 V dôsledku toho je opodstatnené štvrtý žalobný dôvod odmietnuť.

231 Z vyššie uvedeného súhrnu vyplýva, že žaloba musí byť zamietnutá v celom rozsahu tak v časti týkajúcej sa prvej a druhej povinnosti, ako aj v časti týkajúcej sa celého napadnutého rozhodnutia alebo jednoducho záväzku prevzatého v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia.

O trovách

232 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Napriek tomu podľa článku 87 ods. 3 toho istého poriadku môže Súd prvého stupňa rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania. V predmetnej veci sa Súd prvého stupňa domnieva, že výklad obsahu prvej povinnosti v časti týkajúcej sa iba hromadných systémov konkurujúcich DSD a nie individuálnych systémov a obsahu druhej povinnosti sčasti priznáva právo výhradám žalobcu o týchto bodoch. V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa domnieva, že ide o správne posúdenie okolnosti predmetnej veci rozhodnutím, že Komisia je povinná nahradiť štvrtinu trov konania žalobcu a znáša štvrtinu svojich vlastných trov konania. Žalobca bude znášať tri štvrtiny svojich vlastných trov konania a je povinný nahradiť tri štvrtiny trov konania Komisie a trovy konania Landbell.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. **Žalobca Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH znáša tri štvrtiny svojich vlastných trov konania a je povinný nahradiť tri štvrtiny trov konania Komisie a trovy konania Landbell AG Rückhol-Systeme.**

3. **Komisia znáša štvrtinu svojich vlastných trov konania a je povinná nahradiť štvrtinu trov konania žalobcu.**

García-Valdecasas Cooke Labucka

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 24. mája 2007.

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

J. D. Cooke

Obsah

Právny rámec ..... II - 1696

A – Dekrét o predchádzaní vzniku odpadov z obalov ..... II - 1696

B – Hromadný systém Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland GmbH, zmluva o užívaní loga a zmluva o poskytnutí služieb ..... II - 1699

Skutkové okolnosti ..... II - 1700

Napadnuté rozhodnutie ..... II - 1702

A – O zmluvnom vzťahu medzi DSD a podnikmi vykonávajúcimi zber ..... II - 1703

B – Posúdenie týkajúce sa článku 81 ods. 1 ES ..... II - 1704

1. O doložke výlučnosti v prospech podniku vykonávajúceho zber ..... II - 1704

2. O prístupe k zariadeniam podnikov vykonávajúcich zber ..... II - 1706

C – Posúdenie týkajúce sa článku 81 ods. 3 ES ..... II - 1708

D – Povinnosti uložené Komisiou na účely vydania rozhodnutia o udelení výnimky II - 1710

E – Závery ..... II - 1711

F – Výrok ..... II - 1712

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 1714

Právny stav ..... II - 1716

A – O prvom žalobnom dôvode vychádzajúcom zo skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 81 ods. 3 ES a zásadu proporcionality ..... II - 1716

1. O nevyhnutnosti získať súhlas DSD v prípade spoločného použitia zariadení na zber ..... II - 1717

a) Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1717

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1719

2. O prvej časti týkajúcej sa neexistencie nevyhnutnosti spoločného použitia zariadení na zber ... II - 1725

a) Tvrdenia účastníkov konania ... II - 1725

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 1728

i) O nevyhnutnosti spoločného používania pre konkurenčné hromadné systémy ... II - 1729

ii) O údajnej nevyhnutnosti spoločného používania pre individuálne systémy ... II - 1735

3. O druhej časti vychádzajúcej z nemožnosti uložiť povinnosť na účely zabránenia prípadnému porušeniu článku 81 ods. 1 ES a článku 82 ES ... II - 1740

a) Tvrdenia účastníkov konania ... II - 1740

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 1743

i) O prípustnosti ... II - 1743

ii) O veci samej ... II - 1744

4. O tretej časti vychádzajúcej z porušenia zásady proporcionality ... II - 1748

a) O údajnom porušení dekrétu o obaloch ... II - 1749

Tvrdenia účastníkov konania ... II - 1749

Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 1750

b) O hrozbe skreslenia hospodárskej súťaže na škodu DSD ... II - 1754

Tvrdenia účastníkov konania ... II - 1754

Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 1755

c) O údajnom zásahu do funkcie ochrannej známky Der Grüne Punkt ... II - 1756

Tvrdenia účastníkov konania ... II - 1756

Posúdenie Súdom prvého stupňa ... II - 1759

d) O vplyve prvej povinnosti na právo na prístup k vnútroštátnemu súdu II - 1762

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1762

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1763

5. Záver o prvom žalobnom dôvode ..... II - 1764

B – O druhom žalobnom dôvode založenom na skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. a) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 86 ods. 2 ES .. II - 1765

1. Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1765

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1766

C – O treťom žalobnom dôvode založenom na skutočnosti, že povinnosť uvedená v článku 3 písm. b) napadnutého rozhodnutia porušuje článok 81 ods. 3 ES a článok 86 ods. 2 ES ..... II - 1768

D – O štvrtom žalobnom dôvode spojenom so žalobou o neplatnosť záväzku uvedeného v odôvodnení č. 72 napadnutého rozhodnutia a založenom na porušení základného práva na prístup k spravodlivosti ..... II - 1770

1. Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1770

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1771

O trovách ..... II - 1775